

Höstprogram 2023

I samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten
vid Stockholms universitet

I programarbetet för hösten 2023 har främst Kenneth Abrahamsson, Elisabet Attermark, Gunnar Benediktsson, Jane Bergstedt, Kerstin Bjellerup, Ingemar Björklund, Mats Bodin, Stefan Bohman, Cecilia Bäcklander, Helene Carlback, Kristin Dahl, Catherine Dahlström, Eva Elfgren, Ia Envall, Ann-Marie Engback, Lena Engstedt, Peter Fagerlund, Lars Fant, Joachim Forsgren, Monika Hammar Granberg, Anette Gröjer, Gunnel Gustafsson, Kati Engsner Heimdal, Elisabet Hermansson, Ernst Hollander, Ingela Karlsson, Ulla Kindenberg, Eva Klint, Denny Lorentzen, Anita Kruckenberg, Nina Kyrklund, Siv Leth, Arne Lindqvist, Agneta Lundén, Anders Mellbourn, Helga Messel, Britt Olofsdotter, Ing-Marie Persson, Ulla Ravell, Inga Sanner, Françoise Sule, Inga Ullén, Ingela Tykesson, Anders Yrgård, Torbjörn Åkerstedt och Lisa Öberg deltagit.

Nu har det fantastiska hänt – igen!

Senioruniversitetets många ideellt arbetande krafter har skapat ett späckat och spännande höstprogram! Mångfalden är bedövande – i vilket annat sammanhang har man möjlighet att lyssna på föreläsningar om såväl skrotbilar som barockens Bach? Dessa två finner man dels inom ramen för de populära Tisdagsföreläsningarna, dels i en föreläsningsserie om Bach.

Som vanligt erbjuds fördjupningar i en rad aktuella ämnen: AI, Iran, kriget i Ukraina och mycket annat. I de många studiecirkelarna finns möjlighet att förkovra sig inte bara i språk utan även i ämnen som fotografering och släktforskning.

I höst fortsätter den ämnesöverskridande universitetskursen *På tvärs i kulturen*, den här gången med fokus på medeltiden. Ambitionen är att gå fram genom olika historiska epoker på detta innovativa och ovanliga sätt – men det är som deltagare fullt möjligt att anmäla sig till en epok utan att ha följt de tidigare.

Senioruniversitetets signum är öppenhet för alla deltagare som har åldern inne – ingen stängs ute på grund av bristande formella meriter. Det enda som räknas är intresse! Och det är inte det sämsta att ha med i bagaget för att tillägna sig ny kunskap och bildning. Det är en lyx för oss som har passerat den yrkesverksamma delen av livet att kunna delta enbart på grund av lust och nyfikenhet!

Inga Sanner
ordförande Senioruniversitetet

PS. Nu har vi infört den nya profilen med ny logotype och grafik som vi presenterade på årsmötet i våras. Tydligare, mer lättläst och plats för bilder har varit vår målsättning. DS

Innehåll

Ordförande	3
Medlemskap	6
Anmälan hösten 2023	6
Frågor och svar	7

FÖRELÄSNINGSSERIER

Introduktion	8
--------------------	---

Tisdagsföreläsningar

Förmiddagsserie	9
Eftermiddagsserie	9

Arkeologi

Arkeologi kring Stockholm	10
---------------------------------	----

Arkitektur

Kyrkornas hemligheter och hemliga andliga rum	10
Biografernas arkitekturhistoria	11

Film

Filmklassiker – Stig Björkmans cineastiska ”Uppenbarelsen”	11
---	----

Fotografi

Fotografer berättar	12
---------------------------	----

Konst

Aktuellt inom konst och design	13
Konstakademien – influenser sedan 1700-talet	13

Litteratur

Litterär scen på Sturebiografen	14
---------------------------------------	----

Musik

Levande jazzhistoria. Jazz, pop och rock från 50- till 70-tal	14
Musiken i politiken i Sverige	15
Bach och barockens musik	16
Carl Michael Bellman – från tid till evighet	16

Mångvetenskap

Evigt liv!	17
Framsteg för klimatet, del 2	18
Nydanande humanistisk forskning	18
Sprickor	19
Konst, kärlek och kemi i tuberkulosens mörker och ljus	19
Känslor, känslor, känslor!	20

Naturvetenskap

Fysik – något som berör oss alla	21
Hjärnan för vår överlevnad – upplevelse och beteende	21
Det stora blå – om havet	22
Matematikens universum	23

Politik och samhälle

Iran – en nation i brännpunkten	23
Det är i norra Norrland det händer!	24
Vem är brottslingen?	24
Indien – nu störst i världen	25
Ukraina efter Rysslands invasion – vilken utveckling ser vi?	25

Språkvetenskap

Sant, falskt och nytt om våra dialekter	26
---	----

TEMADAGAR

Efter Brexit	27
Lögnens psykologi – hur mycket sanning tål vi? ...	27
Spionage – ett växande problem?.....	27
Hur mår Sveriges ekonomi?.....	28
Dialog och resonemang i nutid.....	28
Ytterstaden – de flesta stockholmares hem.....	28

VANDRINGAR & EXKURSIONER

Konstvandringar	29
Kulturhistoriska vandringar i Gamla stan.....	30
Vandra i historien	30
Landskapet berättar – en resa i tid och rum.....	31
Naturvandringar.....	31

UNIVERSITETSKURSER

Introduktion	32
--------------------	----

Astronomi

Översiktscurs. Fristående kurs	32
--------------------------------------	----

Ekonomisk historia

Maskinernas tid. Grundkurs. Mom. 2:4	32
--	----

Filosofi

Filosofiska frågor 2. Grundkurs. Mom. 4:4	33
Kontinental filosofi. Förändringens utopiska ögonblick. Fristående kurs	33

Geovetenskap

Sverige från grunden. Fristående kurs. Mom. 1:2	34
--	----

Historia

Det moderna samhället 1800–2000. Grundkurs. Mom. 3:4	34
Stockholms historia. Det gamla Stockholm. Fristående kurs. Mom. 1:2	34

Idéhistoria

Antiken och medeltiden. Grundkurs. Mom. 1:4	35
--	----

Konstvetenskap

Från 1700-talet till år 1900. Grundkurs. Mom. 3:4	35
Konst och arkitektur under 1900-talet. Fristående kurs. Mom. 1:2.....	35

Litteraturvetenskap

Litteraturen och dess historia – från antiken till medeltiden. Grundkurs. Mom. 1:4	36
---	----

Ornitologi

Flyttfåglar. Fristående kurs	36
------------------------------------	----

Religionshistoria

De abrahamitiska religionerna: islam, judendom, kristendom. Grundkurs. Mom. 2:4	36
--	----

Statsvetenskap

Internationell säkerhet och väpnade konflikter. Fristående kurs	37
Det svenska medlemskapet i EU – vem påverkar vem och hur går det till? Fristående kurs	37

Tvärvetenskap

På tvärs i kulturen. Kulturens epoker – medeltiden. Fristående kurs	37
--	----

KURSER I STUDIECIRKELFORM

Introduktion	38
--------------------	----

Språk

Introduktion	39
Europarådets nivåskala för självbedömning	39
Arabiska	40
Engelska	40
Franska	42
Grekiska – klassisk	45
Grekiska – nygrekiska	45
Italienska	46
Japanska	47
Latin med allmän språkkunskap	48
Ryska	49
Spanska	50
Tyska	52

ÖVRIGA STUDIECIRKLAR

Introduktion	38
--------------------	----

Filmkunskap

Filmanalys	54
Ingmar Bergman och politiken	54

Filosofi

Vad innebär det att existera? Grundkurs	54
Bokcirkel – filosofiska smulor. Fortsättningskurs	55

Fotokunskap

Fotokurs med systemkamera	55
Systemkamera och bildbehandling i Photoshop	55

Fysik

Fysik för far- och morföräldrar. Grundkurs – tredje terminen	55
---	----

Historia

Från Alexander II till Putin	56
Kinas moderna historia	56
USA – plutokrati eller demokrati?	56
Om den skandinaviska utvecklingen före Svea rikets tillkomst	56
Hannah Arendt om Eichmann och den banala ondskan	56
Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland	57

Konsthistoria

Fristående skulptur och skulptörens ornament	57
Svenskt konsthantverk. Silver och guld, glas och porslin	57
Konst som ett manipulativt verktyg i det nutida Ryssland	57
Ryska ikoner – välsignelse eller fara	58

Litteratur

Lyrisk modernism 1900–1950	58
De gränsöverskridande	58
På spaning i poesi	59
Bob Dylan	59
Enlightenment/Romanticism, Realism, Modernism	59

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs, första terminen	59
– nybörjarkurs, tredje terminen	59
– fortsättningskurs, femte terminen	60

Mångvetenskap

Evigt liv!	60
------------------	----

Psykologi

Att hantera livet som pensionär	60
---------------------------------------	----

Religionskunskap

De abrahamitiska religionerna	60
-------------------------------------	----

Skrivande

Att skriva roman och novell – grundkurs	61
Att skriva sitt liv – grundkurs	61
Att skriva sitt liv – fördjupning	61

Släktforskning

Släktforskning – grundkurs	61
Släktforskning – grundkurs	62
Släktforskning – fördjupningskurs	62
Släktforskning – fördjupningskurs	62

Teater

Vi ser på teater	62
------------------------	----

Anmälningsvillkor	63
-------------------------	----

Medlemskap

i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet är en ideell förening som bygger på volontärarbete. För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. Medlem kan du bli om du har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. För år 2023 är medlemsavgiften oförändrat 200 kr.

Medlemsavgiften är ingången till vårt stora utbud. Som medlem får du programkatalogen hemskickad två gånger om året. Du får också våra nyhetsbrev som skickas till din e-postadress.

Föreningens årsmöte är öppet för alla medlemmar och hålls i mars varje år.

Anmälan hösten 2023

Höstens program publiceras fredag 18 augusti på hemsidan senioruniversitetet.se. Arrangemangen öppnar för bokning tisdag 22 augusti. Exakta tider ser du på hemsidan under respektive arrangemang.

Mina sidor är en viktig del av vår hemsida. Dit går du för att se vilka arrangemang du är inbokad på, vilka reservplatser du anmält dig till. Det är även här du avbokat arrangemang eller avanmäler reservplats, om du ångrar dig.

Du når *Mina sidor* när du loggar in, numera antingen med lösenord eller med Bankid.

När arrangemanget börjat är det på *Mina sidor* du hittar litteraturlistor m.m. som din lärare lägger upp. Här kontrollerar du att dina kontaktuppgifter stämmer.

Vi skickar katalogen till din hemadress, men bekräftelse och kallelse till din e-postadress. Om det blir ändringar i arrangemanget hittar du dessa i kursbeskrivningen på hemsidan.

Sena ändringar skickas via sms till ditt mobilnummer.

Entrékortet - i mobiltelefonen

Du som går på en föreläsningsserie eller temadag får ett digitalt entrékort, som skickas ut via mejl två dagar innan arrangemanget startar. Visa upp det i din mobiltelefon för entrévärden, när du kommer. Om du inte har denna möjlighet, gå till entrévärden, presentera dig, så hittar vi dig enkelt på anmälningslistan.

Obs! För Tisdagsföreläsningarna kommer vi att dela ut seriekort i pappersform vid första föreläsningen på Rigoletto.

För dig som inte har tillgång till internet

Du kan, precis som tidigare, anmäla dig med posttalongen som finns längst bak i den tryckta katalogen. Talongen måste ha din namnunderskrift för att vara giltig. Du betalar med faktura.

Antalet platser för talonganmälan är begränsat. Vi behandlar inkomna talonger i turordning efter ankomstdatum.

Om du inte anmält någon e-postadress på talongen, eller tidigare till vårt medlemsregister, skickar vi information till dig med vanlig post. Men har du anmält e-postadress kommer bekräftelse, kallelse och faktura till din mejl. Meddela kansliet om du får nya kontaktuppgifter.

Programändringar meddelas via mejl, eller sms om det är bråttom, samt på hemsidan.

Kom ihåg att kontakta oss om du vill avboka arrangemang.

Anmälningsvillkor

Läs våra anmälningsvillkor på sid. 63 och på *senioruniversitetet.se*

► *Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare kan det ställas in. Då återbetalar vi kursavgiften, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej. Vi reserverar oss också för eventuella ändringar i programmet.*

► *Boka din plats via hemsidan eller med posttalong. Anmälningar per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.*

Frågor och svar

Här hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.

ANMÄLAN

Hur anmäler jag mig till ett arrangemang?

Du anmäler dig på vår hemsida senioruniversitetet.se. Har du inte tillgång till internet så fyller du i och skickar in posttalongen som finns längst bak i katalogen.

Kan jag anmäla mig till endast enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du vill gå på.

Jag har anmält mig med posttalong, hur får jag besked om jag fått plats?

Vi meddelar dig snarast via mejl eller brev om du fått en plats eller ej.

RESERVPLATS

Jag ville boka mig på ett arrangemang men blev reserv. När kommer jag att få bekräftelse på om jag blivit antagen till arrangemanget?

Du har blivit placerad på reservlista och om och när en plats blir ledig så skickas bekräftelse och faktura till dig.

Trots att jag anmälde mig redan första dagen blev jag reserv. Varför blev det så?

Efterfrågan på vissa arrangemang är större än antalet platser vi kan erbjuda. Därför är söktrycket på en del arrangemang stort redan första dagen.

Jag har blivit placerad på reservlistan men har ångrat mig. Måste jag avanmäla reservplatsen?

Ja. Eftersom även anmälan som reserv är bindande, är det viktigt att du avanmäler reservplatsen om du inte längre vill gå på arrangemanget. Avanmäler du din reservplats innan det skickats ut någon bekräftelse om plats, debiteras du ingen avbokningsavgift.

AVANMÄLAN OCH AVBOKNING

Hur avanmäler jag min reservplats?

Logga in på Mina sidor och välj [Mina reservplatser](#) och avanmäl den reservplats du inte önskar ha kvar.

Hur avbokat jag min plats?

Logga in på Mina sidor och avboka det arrangemang du inte vill delta i. Har du inte tillgång till

internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats. Observera avbokningsavgifterna enligt våra anmälningsvillkor på sid. 63.

BETALNING/FAKTURAFRÅGOR

Hur betalar jag?

Enklast betalar du med bankkort eller swish när du bokar dig på hemsidan. Väljer du att betala med faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Invänta alltid faktura som kommer med e-post eller vanlig post. *Avsändare är Svea Bank. Betala inte på annat sätt!*

Kontrollera din skräppost i mejlen så att din faktura inte gömmer sig där. Frågor gällande din faktura besvaras av Svea Bank, hemsida svea.com

Kan jag på min faktura betala någon annans kursavgift också?

Nej. Fakturan är personlig och knuten till det arrangemang som du själv valt. Anmäler du två personer i en och samma bokning, måste du välja kortbetalning eller swish.

Hur betalar jag e-postfakturan?

Fakturan ligger som en bifogad fil i mejlet. Öppna filen och betala till Svea Bank, enligt instruktionerna.

Jag har inte fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

Det kan antingen bero på att vi har fel e-postadress eller att fakturan hamnat i din skräppost. Det kan också bero på att du inte observerat att *mejlet med faktura kommer från Svea Bank och inte från Senioruniversitetet*. Fakturor skickas med e-post, men om de inte betalas så skickas en påminnelsefaktura med vanlig post till din folkbokföringsadress. Då tillkommer en påminnelseavgift på 60 kr.

Jag har fått inkassokrav.

Hur kommer det sig och vad gör jag nu?

Om fakturan och påminnelsefakturan inte betalats i tid, har ärendet skickats vidare till inkasso hos Svea Bank. Vid frågor om ärendet, kontakta Svea Bank, hemsida svea.com

Föreläsningsserier

Senioruniversitetet har ett brett utbud av föreläsningsserier och temadagar i en lång rad ämnen. Vill du dyka ner i ett ämne du redan är bekant med eller prova något helt nytt? Våra populära Tisdagsföreläsningar är som ett smörgåsbord av bildning. Du kan välja mellan för- och eftermiddagsserie.

På plats eller på distans?

Fyra föreläsningsserier kan också följas på distans. Serierna som spelas in är tillgängliga två-tre arbetsdagar efter det datum som föreläsningen äger rum och kan ses fram till två veckor efter att serien avslutats. Två arrangemangsnummer anges, ett för en bokad plats och ett annat för en inspelad föreläsning. Välj det som passar bäst, avgiften är densamma.

En nyhet för hösten är att du kan följa två universitetskurser via ljudinspelning. Lyssna när du själv vill, till ett rabatterat pris.

Föreläsningsserierna är: *Bach och barockens musik*, sid. 16, *Evigt liv!* sid. 17, *Framsteg för klimatet, del 2* sid. 18, *Hjärnan för vår överlevnad – upplevelse och beteende* sid. 21.

Ljudinspelningar av universitetskurserna är: *Ekonomisk historia*, sid. 32 och *Idéhistoria*, sid. 35.

Eller både och?

Den som följer något av ovanstående arrangemang på plats, erbjuds också att köpa det inspelade arrangemanget till ett rabatterat pris. Erbjudandet skickas ut via mejl.

Tisdagsföreläsningar

► Läs mer om föreläsningarna på vår hemsida: senioruniversitetet.se

FÖRMIDDAGSSERIE

26/9 Finansiella kriser förr och nu

Föreläsare Hans Sjögren, professor i ekonomisk historia och institutionell ekonomi, Linköpings universitet samt adjungerad professor, Handelshögskolan i Stockholm
Värd Ingemar Björklund

3/10 Rennie Mirro – musiken sitter i mig

Medverkande Rennie Mirro, dansare, skådespelare m.m. i samtal med Cecilia Bäcklander
Värd Ingemar Björklund

10/10 Efterskörd – Ferlinfynd från en spånkoffert

Föreläsare Hans Rutberg, författare och Kristina Söderlind Rutberg, folkbildare
Värd Kenneth Abrahamsson

17/10 Rysslands överfall mot Ukraina – sorgen över ett omöjligt krig

Föreläsare Malcolm Dixelius, journalist, tidigare korrespondent för Sveriges Radio och dokumentärfilmare
Värd Lena Engstedt

24/10 Skrotbilar – övergivna bilvrak eller samlarobjekt?

Föreläsare Anders Björklund, etnolog och tidigare chef för Etnografiska museet
Värd Kenneth Abrahamsson

31/10 Nya Klara – Sveriges modernaste stadsdel

Föreläsare Martin Rörby, arkitekturhistoriker
Värd Britt Olofsdotter

7/11 Bengt Hallberg – jazzpianist, kompositör och arrangör

Föreläsare Erik Kjellberg, pianist, professor emeritus i musikvetenskap och författare till musikbiografen om Bengt Hallberg samt Lasse Zackrisson, musiker, musikproducent och redaktör för boken.
Värd Ingela Tykesson

14/11 Nybyggd kärnkraft – risker och möjligheter

Föreläsare Jack Valentin, docent i genetik, tidigare vetenskaplig sekreterare i Internationella strålskyddskommissionen (ICRP)
Värd Ingemar Björklund

21/11 När fackspråk och allmänspråk krockar

Föreläsare Åsa Holmér, språkvårdare i fackspråk och terminologi, Språkrådet
Värd Ingela Tykesson

28/11 Julens växter, smaker och dofter

Föreläsare Lars-Erik Appelgren, veterinär och professor emeritus i farmakologi, Sveriges lantbruksuniversitet
Värd Lena Engstedt

Tid Tio tisdagar kl. 11.00–12.00: 26/9–28/11

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 950 kr

Arrangemang nummer 232100

EFTERMIDDAGSSERIE

26/9 Handbok för medborgare i universum

Föreläsare Ulf Danielsson, professor i teoretisk fysik, Uppsala universitet
Värd Britt Olofsdotter

3/10 Ivar Arosenius – berättaren

Föreläsare Mats Malm, professor i litteraturvetenskap, Göteborgs universitet och Svenska Akademiens ständige sekreterare
Värd Lena Engstedt

10/10 Putinpriser, epadunk och permakris – så arbetar vi med nyordslistan

Föreläsare Ola Karlsson, språkvårdare i svenska, Språkrådet
Värd Ingela Tykesson

17/10 Politiska affischer och retorik

Föreläsare Orla Vigsö, professor i medie- och kommunikationsvetenskap, Göteborgs universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

24/10 Kärlek, familj och folkhemmet

Föreläsare Orvar Löfgren och Jonas Frykman, professorer emeriti i etnologi, Lunds universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

31/10 Nya tunnelbanan gör avstånden mindre när Stockholm växer

Föreläsare Stefan Persson, biträdande förvaltningschef och Karin Gistrand, samordnare, Region Stockholm/Förvaltning för utbyggd tunnelbana
Värd Britt Olofsdotter

7/11 Allt är gift

– om dödliga ämnen och deras roll i historien

Föreläsare Olle Matsson, professor emeritus i kemi, Uppsala universitet
Värd Ingemar Björklund

14/11 En resa under kanalen

Föreläsare Erik Mellgren, journalist och författare
Värd Ingemar Björklund

21/11 Vi som byggde Stockholms stadshus

Föreläsare Mats Hayen, fil.dr i historia, Stockholms stadsarkiv
Värd Britt Olofsdotter

28/11 Vetenskaplig publicering och forskningsfusk

Föreläsare Martin Björck, professor emeritus i kärnkirurgi, Uppsala universitet
Värd Ingela Tykesson

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–14.30: 26/9–28/11

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 950 kr

Arrangemang nummer 232110

Arkeologi

ARKEOLOGI KRING STOCKHOLM

Vill du veta mer om Stockholm före Stockholm? Följ med på en tur från stenålder till äldsta medeltid – till platser där nuvarande Stockholm och dess förorter idag breder ut sig. Fynden från utgrävda bosättningar och gravar berättar om människors liv, tusentals år tillbaka. Vi gör också ett unikt besök bakom kulisserna i Stockholms stadsmuseums magasin.

Obs! Serien har getts vid ett tidigare tillfälle.

Max 60 deltagare.

30/10 Från säljare till metallgjutare – människor och landskap i förändring

Om de tidigaste människornas livsbetingelser under sten- och bronsåldern och om förändringar som ledde till nya centrum och bronsgjutning i Stockholms län.

Föreläsare Inga Ullén, bronsåldersforskare och tidigare förste antikvarie, Historiska museet

6/11 Bönder, storhögar och överflöd

Om välbärgade bondefamiljer med smak för lyx och exotiska föremål i norr- och söderförorter. Om storhögar för bygdens ledare, fullkolonisation och om hantverks- och handelsplatsen Helgö.

Föreläsare Inga Ullén

13/11 Runstenar, vikingar och kristendom

Om religionsskiftet mellan asatron och kristendomen på 1000-talet sett bl.a. genom runstenar och gravar runt Stockholm och i Mälardalen.

Föreläsare Johan Runer, medeltidsforskare och projektledare, Uppdrag Arkeologi i Sverige AB

20/11 Den äldsta medeltiden och de första kyrkorna i Mälardalen

Kyrkan – en nyckel till den äldsta medeltiden och dess roll i bygden och för Stockholm, innan Stockholm blev stad.

Föreläsare Johan Runer

28/11, 29/11 Föremålskunskap – se och känn på föremål i museimagasin!

Besök i ett museimagasin för att skärskåda arkeologiska föremål, diskutera ålder, teknik och användning. Föremålen kommer från utgrävda gravar och boplatser kring Stockholm. Vi delar in oss i grupper om 15 deltagare med ett lektionstillfälle på ca 45 min per grupp.

Föreläsare Inga Ullén

Föremålsundervisningen sker i samarbete med Stockholms stadsmuseum.

Programansvarig Inga Ullén

Tid Fyra måndagar kl. 12.30–14.15:

30/10, 6/11, 13/11, 20/11

Lokal Sändlersalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Föremålskunskap Stadsmuseets föremålsmagasin i Frihamnen, Magasin 5, Palermogatan 19

- Grupp 1 kl. 11.00–12.00: 28/11 (tis)
- Grupp 2 kl. 13.30–14.30: 28/11
- Grupp 3 kl. 11.00–12.00: 29/11 (ons)
- Grupp 4 kl. 13.30–14.30: 29/11

Obs! Gruppindelning sker vid föreläsningsseriens början.

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232120

Arkitektur

KYRKORNAS HEMLIGHETER OCH HEMLIGA ANDLIGA RUM

Lär känna Stockholms rika andliga och arkitektoniska arv. Vår huvudciceron är Thomas Magnusson, förläggare, Medströms bokförlag. Vid flera tillfällen medverkar ytterligare experter.

Max 45 deltagare per grupp.

Med reservation för ev. ändringar.

27/9 Sveriges kyrkor i ett europeiskt sammanhang

Föreläsare

Dominik Terstriep S.J., kyrkoherde i Sankta Eugenia katolska församling och Thomas Magnusson *Mötesplats* Hörsalen, Konstakademien, Fredsgatan 12. Entré med hiss: Jakobsgatan 27 C, t-bana T-centralen eller Kungsträdgården

4/10 Bromma kyrka

Mötesplats Gliavägen 100, buss 117 som går mellan Brommaplan (tunnelbanestation) och Spånga station (pendeltåg), hållplats Bromma kyrka

11/10 Mötesplats Mariatorget (Sankt Paulskyrkan)

Föreläsare Klas Ruin, arkitekt SAR/MSA, arkitektkontoret Spridd och Sven Löfvenberg, vd, Kyrkans Fastighetssamverkan (KFS)
Mötesplats Mariatorget 10, t-bana Mariatorget

18/10 Stora synagogan

Föreläsare Någon av synagogans guider
Mötesplats Wahrendorffsgatan 3 B, in på gården, t-bana Kungsträdgården

25/10 Sankta Eugenia katolska kyrka

Föreläsare Dominik Terstriep
Mötesplats Kungsträdgårdsgatan 12, t-bana Kungsträdgården

8/11 På spaning i gränslandet mellan heligt och profant

Föreläsare
Helena Wangefelt Ström, fil.dr i museologi, Uppsala universitet
Dominik Terstriep
Thomas Magnusson
Mötesplats Hörsalen, Konstakademien

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sex onsdagar

- 27/9 och 8/11 kl. 13.00–14.00
Obs! Gäller båda grupperna
- 4/10–25/10: Grupp 1 kl. 13.00–14.00
Grupp 2 kl. 14.15–15.15

Avgift 950 kr

Grupp 1 **Arrangemang nummer** 232130

Grupp 2 **Arrangemang nummer** 232135

BIOGRAFERNAS ARKITEKTURHISTORIA

Biografens historia är tätt sammanlänkad med 1900-talet. Film visades första gången offentligt 1895. Från 1900-talets första år och framåt är lokaler att visa film i en del av den moderna staden. Vi följer biografens arkitekturhistoria genom 1900-talet fram till våra dagar.

24/11 De första filmvisningslokalerna

Om filmen som nytt fenomen samt hur filmvisning gick till och var.

1/12 Biografen blir en egen byggnadstyp

Vad är biografen för slags nöjeslokal? Likheter och skillnader jämfört med lokaler avsedda för opera och teater.

8/12 Den modernistiska biografen

Hur filmvisningslokaler under 1920- och 1930-talen blir något av modernistiska mönsterbyggnader. Biografen blir ett tydligt inslag i stadsbilden och en självklar del vid planeringen av nya förorter.

15/12 Biografen efter guldåldern – död och uppståndelse

Olika sätt att möta konkurrens från tv, video etc. Om ombyggnader av stora premiärbiografer och idéerna bakom biograftypen Filmstaden.

Hur äldre biografer återupptäcks och räddas. Intresset för biograflokalen kan resultera i nya funktioner för äldre lokaler.

Föreläsare Peder Fallenius, fil.dr i konstvetenskap, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm

Programansvarig Ingela Karlsson

Tid Fyra fredagar kl. 10.00–11.45:

24/11, 1/12, 8/12, 15/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 232140

Film

FILMKLASSIKER – STIG BJÖRKMANS CINEASTISKA "UPPENBARELSER"

Höstens filmklassiker har satts samman av Stig Björkman, nestorn inom filmkritik, regissör och författare. I hans hittills två "Uppenbarelseböcker" har han samlat essäer om filmers berättelser, formspråk och budskap. Sammanlagt flera hundra filmer i kronologisk ordning.

29/9 Norrtullsligan, Per Lindberg, Sverige, 1923

Fyra lågavlönade kvinnliga kontorister, en av dem spelad av Inga Tidblad, bor tillsammans i två hyrda rum på Norrtullsgatan i Stockholm. De kämpar för att kunna försörja sig, hantera sexuella trakasserier och annan diskriminering på arbetsplatsen. För att få bättre lön försöker några av dem genomföra en strejk.

6/10 Sherlock Jr, Buster Keaton, USA, 1924

En biografmaskinist råkar somna under en filmvisning och försvinner själv in i filmen som spelas. I drömmen är han mästerdetektiven Sherlock Holmes, som fått i uppdrag att söka rätt på några försvunna pärlor och vinna tillbaka sin kärleks hjärta från sin stora rival.

13/10 Mandomsprovet, Mike Nichols, USA, 1967

Benjamin (Dustin Hoffman) har just gått ut college och befinner sig i den förvirrade världen mellan ung och vuxen. Via sina föräldrar träffar han den lika förföriska som kyliga Mrs. Robinson (Anne Bancroft) och inleder ett hemligt sexuellt förhållande med henne, innan han finner verklig kärlek hos den jämnåriga Elaine (Katharine Ross). Problemet är bara att Elaine är Mrs. Robinsons dotter...

20/10 Solaris, Andrej Tarkovskij, Sovjetunionen, 1972

En grupp kosmonauter har i årtal kretsat kring den märkliga planeten Solaris. Forskningen står stilla och i stället faller de in i djupare existentiella kriser och sänder förvirrande meddelanden tillbaka till jorden.

3/11 Höstsonaten, Ingmar Bergman, Sverige, 1978

Charlotte, en känd konsertpianist, drabbas av personlig sorg och dottern Eva bjuder hem henne till sig. Där finns också Charlottes andra dotter, den svårt handikappade Helena, något som Charlotte inte känner till. Mötet mellan Eva och modern blir uppslitande. Ett laddat kammerspel där filmhistoriens två största Bergman möts.

10/11 Cosmopolis, David Cronenberg, USA, 2012

Eric Packer, en 28-årig Wall Street-miljardär, bor praktiskt taget i sin limousin. En dag rubbas hans cirklar. Valutorna rör sig inte som han har tänkt sig, vilket hotar hela hans imperium. Vilda demonstrationer bryter ut på gatorna och snart inser Eric att det kommer att inträffa ett politiskt attentat. David Cronenbergs dramatiska film bygger på en roman av Don DeLillo.

Programansvariga Kenneth Abrahamsson och Ingemar Björklund

Tid Sex fredagar kl. 11.00–14.00:

29/9, 6/10–20/10, 3/11, 10/11

Lokal Zita Folkets Bio, Birger Jarlsgatan 37

Avgift 1 000 kr

Arrangemang nummer 232150

Fotografi

FOTOGRAFER BERÄTTAR

Fotografier har en viktig roll i att förmedla information och känslor och speciellt att fördjupa och förtydliga texter. Bakom ett bra fotografi ligger mycket kompetens, drivkraft, envishet och planerande för att komma i rätt position för bilden. Fotografers liv och deras arbete bakom kameran ger oss möjligheter att delta ute i världen med hjälp av fantastiska foton.

27/9 Kan fotografi rädda hotade djur?

Erfarenheter från viltvård i Afrika och hur man skapar engagemang för hotade djur. Genom att visa deras skönhet kan vi inspirera till förändring, bättre än att hota till reaktion genom att visa det hemska. *Föreläsare* Björn Persson, fotograf

4/10 Konsten att fotografera fåglar och andra djur

Om vindriktningens betydelse, om naturligt ljus men också om kreativt bruk av konstgjort ljus. Om hur de spegellösa kamerorna förändrar genren wildlife-foto.

Föreläsare Brutus Östling, fotograf och författare

11/10 Naturfotografens tankar om fotokonsten

Hur jag genom mina tankar försöker skapa naturbilder med personlig karaktär. Metoden är att arbeta i gränslandet mellan dokumentation och konstnärlig gestaltning.

Föreläsare Claes Grundsten, naturfotograf och hedersdoktor vid Naturvetenskapliga fakulteten, Stockholms universitet

18/10 Skrämmande vackra personliga fotografier

Att fotografera i vardagen, och att i denna förtroliga sfär – det alldagliga, näst intill oansenliga – kunna se det storslagna. Att söka de stora, allmänmänskliga frågorna: livets mål och mening, längtan efter tillhörighet och gemenskap. En universell berättelse om att vara människa.

Föreläsare Anna Clarén, fotograf

25/10 Stories from around the world

Ständigt närvarande med lika mycket kropp och själ som kamera. En bildjournalist som bevakar allt från krigshärdar till kungliga bröllop. Alltid med lika varma, som skarpa blickar.

Föreläsare Paul Hansen, fotograf

1/11 Med en personlig blick och en röd tråd

Vad händer med bilder då tid har förflutit? Kan bilderna då få ett annat syfte? Kanske ser vi dem med annan blick? Vi följer den röda tråden i tre projekt:

Plattan, Catalog of the Eastern Era och Sauna.
Föreläsare Robert Blombäck, fotograf och lärare på Konstfack

Programansvariga Arne Lindqvist
och Denny Lorentzen

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15: 27/9–1/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232160

Konst

AKTUELLT INOM KONST OCH DESIGN

Se Nationalmuseums och Waldemarsuddes höstutställningar och utforska museernas rika samlingar under sakkunnig ledning av museernas guider.

Du får se konst av några av Sveriges mest berömda konstnärer, se samtida och historiskt intressanta konsthantverk och silverföremål.

Nationalmuseum 18, 19, 20 oktober **Impressionism och andra influenser från Paris**

Många av våra berömda svenska konstnärer som Carl Larsson, Richard Bergh, Anders Zorn, Julia Beck och Hanna Pauli reste till Paris på 1870- och 1880-talen och inspirerades av det nya måleriet. De mötte de nya strömningarna inom konsten, som impressionisternas måleri och impulser från den japanska bildkonsten. Efter hemkomsten visades de nya verken i utställningen *Vid Seines strand* som vi studerar närmare i museisamlingen.

Föreläsare Helén Hallgren Archer, intendent Nationalmuseum/Staffan Redin, konstnär och pedagog

Waldemarsudde 25, 26, 27 oktober **Ernst Josephsons konstnärskap**

Utställningen om Josephson är den mest omfattande presentationen av hans konstnärskap på över tjugo år och lyfter fram hans måleri, teckningskonst, poesi och musik. Ernst Josephson (1851–1906) var under sin levnad en av Sveriges mest nyskapande konstnärer som tidigt opponerade sig mot den akademiska traditionen. I sitt måleri kom han att förena ett realistiskt manér med inslag från romantiken, symbolismen, sagan och ett expressionistiskt uttryck.

Föreläsare Sophie Lindberg, konstpedagog/
Cecilia Gottfridsson, konstpedagog

Waldemarsudde 8, 9, 10 november **Prinsens kända och okända skatter**

I en variationsrik och omfattande presentation visas såväl välkända favoriter som mer sällan visade verk. I en del av utställningen fördjupas bilden av prins

Eugen som formgivare. Förutom konsthantverk i glas, stengods, silver, porslin, marmor och brons samt möbler presenteras även måleri, teckningskonst och skulptur ur prinsens samling.

Föreläsare Sophie Lindberg/Cecilia Gottfridsson

Nationalmuseum 15, 16, 17 november **Beauty and the Unexpected**

Den amerikanska samlaren Helen Drutt English har generöst donerat en omfattande samling konsthantverk till Nationalmuseum. Det är drygt 80 föremål, från smyckeskonst till möbler, väggdekorationer och textilier, skapade från 1950-tal till idag av 79 amerikanska konsthantverkare. Till hösten kommer även en ny utställning med antika silverföremål som museet fått i en donation. Vi utforskar även museets stora samling av samtida smyckeskonst.

Föreläsare Helén Hallgren Archer/
Karin Olsson Trollmo, konstpedagog

Producent för programserien

Helén Hallgren Archer

Programansvarig Eva Elfgrén

Avgift 950 kr, exkl. entréavgifter (endast kortbetalning på museerna).

Tid

- Fyra onsdagar 18/10, 25/10, 8/11, 15/11:
Grupp 1 kl. 12.00–13.30
Arrangemang nummer 232170
Grupp 2 kl. 14.30–16.00
Arrangemang nummer 232175
- Fyra torsdagar 19/10, 26/10, 9/11, 16/11:
Grupp 3 kl. 12.00–13.30
Arrangemang nummer 232180
Grupp 4 kl. 14.30–16.00
Arrangemang nummer 232185
- Fyra fredagar 20/10, 27/10, 10/11, 17/11:
Grupp 5 kl. 12.00–13.30
Arrangemang nummer 232190
Grupp 6 kl. 14.30–16.00
Arrangemang nummer 232195

KONSTAKADEMIEN – INFLUENCER SEDAN 1700-TALET

Vi besöker en av Sveriges mest betydelsefulla konstinstitutioner – Konstakademien. Det fullständiga namnet är *Kungl. Akademien för de fria konsterna*, bildad år 1735 och den äldsta av Sveriges kungliga, nationella akademier. Den har haft stort inflytande på utvecklingen av konsten genom historien fram till idag och var den första akademien i Europa att erbjuda kvinnor konstskola. Vi får en unik inblick i Konstakademiens arbete och samlingar. Efter

besöket kan vi på egen bekostnad fika tillsammans i caféet.

Obs! Serien har getts vid ett tidigare tillfälle.

Max 24 deltagare.

18/10 Konstakademiens historia

Föreläsare Helen Karlsson, koordinator för utställningar och program

Lokal Hörsalen, plan 2

25/10 Gipser och ornamentik

I Konstakademiens samlingar finns ca 800 skulpturer.

Föreläsare Svante H Tirén, curator

Lokal Nikehallen, plan 1

1/11 Aktuell utställning

Konstakademien ordnar utställningar utifrån skilda teman och utgångspunkter.

Guide Helen Karlsson

Samling Nikehallen, plan 1

8/11 Konstakademiens bibliotek

Boksamlingarna uppgår till ca 40 000 volymer, både nyutgiven och äldre konstlitteratur.

Guide Annsofi Lindberg, bibliotekarie

Lokal Biblioteket, plan 1

Programansvarig Anette Gröjer

Tid Fyra onsdagar kl. 14.00–15.00: 18/10–8/11

Lokal Konstakademien, Fredsgatan 12

Entré med hiss: Jakobsgatan 27 C

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 232200

Litteratur

LITTERÄR SCEN PÅ STUREBIOGRAFEN

Höstens litterära scen bjuder på ett lika omväxlande program som tidigare med samtal om romaner, poesi och fackprosa. *Maria Essunger*, docent i teologi är ny samtalsledare medan förläggaren *Svante Weyler*, DN-journalisten *Lotta Olsson* och journalisten och författaren *Kajsa Ekis Ekman* återkommer på scenen.

9/11 Lennart Hagerfors som skrivit närmare 30 böcker slog igenom med *Livet är det som pågår medan vi sysslar med annat* (1990). Han skriver om hemma och borta, om längtan och saknad, ofta om Afrika. *Ingen väg tillbaka* är en roman om en sann spionhistoria, om underrättelseagenten Karin Lannby. Svante Weyler samtalar med författaren.

16/11 Slugger är den tredje romanen av **Torbjörn Flygt** om Johan Kraft, som inleddes med Augustprisade *Underdog* (2001) och fortsatte med *Outsider* (2011). Kajsa Ekis Ekman samtalar med

författaren om hans skildring av ett halvt sekel av svenskt liv och samhällsomdaning, speglat genom en familj i Malmö.

23/11 Svante Weyler samtalar med litteraturvetaren, författaren och kritikern **Ingrid Elam** om hennes kritikerhyllade bok *Romanens segertåg*. I boken beskriver författaren hur det gick till när romanen nådde dagens ställning som genrens genre.

30/11 Författaren och journalisten **Karin Alfredsson** har sedan debuten med *Den man älskar agar man* (1979) skrivit mer än tjugo debattböcker, deckare, spänningsromaner och relationsromaner. Lotta Olsson samtalar med författaren om ett mångsidigt författarskap där kvinnoperspektivet alltid är grunden.

7/12 I tredje delen av *Landet utanför* avslutar historikern och författaren **Henrik Berggren** sin berättelse om Sverige och svenskarna under andra världskriget. Neutraliteten, handelspolitiken och eftergiftspolitikerna var brännande frågor i ett Sverige, som fortfarande var inringat av Tyskland. Svante Weyler samtalar med författaren.

14/12 Judith Kiros debuterade 2019 med den hyllade poesiboken *O*, som nominerades till både Sveriges Radios lyrikpris, Katapultpriset och Borås Tidnings debutantpris. Maria Essunger samtalar med poeten om hennes senaste bok *Det röda är det gränslösa*, som också den blivit kritikerrosad.

Programansvariga Joachim Forsgren och Ulla Kindenberg

Tid Sex torsdagar kl. 9.30–11.15: 9/11–14/12

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (9/11 och 16/11), Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232210

Musik

LEVANDE JAZZHISTORIA JAZZ, POP OCH ROCK FRÅN 50- TILL 70-TAL

Vi tittar närmare på jazzens uttrycksformer och förgrundsfigurer under 50-, 60- och 70-talen och sätter dem i relation till utvecklingen av pop och rock. Kan vi se ett arv musikaliska kvaliteter mellan genererna? Varifrån kommer eventuella gemensamma element? Vilka är de stora skiljelinjerna? Hur påverkar rocken nya jazzuttryck? Dessa frågor kommer höstens serie att försöka reda ut. Ulf Johansson Werre manövrerar vår musikaliska farkost med analyser av skivexempel, exemplifierar från flygel eller trombon, och tar oss med på en

levande och instruktiv resa genom en spännande period. Vid två tillfällen bjuder Ulf in en gäst som han samtalar och spelar med.

25/9 Jazzens 50-tal i USA

2/10 Jazzens 50-tal i Sverige

9/10 60-talspopen och dess jazzmusikaliska rötter

23/10 Jazz och rock under 60-talet – divergens?

30/10 70-talet: jazzen rockar – rocken jazzar

6/11 Kaleidoskop – arv och mångfacetterade utvecklingslinjer idag

Föreläsare Ulf Johansson Werre, jazzmusiker, med.dr h.c., Uppsala universitet

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15: 25/9–9/10, 23/10, 30/10 samt 6/11 kl. 13.00–14.45

Lokal Norrmalmsskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 880 kr

Arrangemang nummer 232220

MUSIKEN I POLITIKEN I SVERIGE

Serien är en fortsättning på *Musiken i politiken* från hösten 2022.

Med nedslag i främst klassisk musik, men även i folkmusik, populärmusik, kampmusik berättas om musiken som ett viktigt och slagkraftigt medel i politiken, men också om svenska musikers roll i politiken, samt politisk musik idag.

2/10 Musik och nationalism

Idén om en svensk identitet. Opera som national-symbol, diskussioner från Gustav III till idag. Att ha en nationalsång, en knagglig väg från Dybeck till Nordiska Rikspartiet. Folkmusikens roll. Stenhammar och ”Sverige, Sverige...” - musik i ett blodigt sammanhang.

Föreläsare Stefan Bohman, docent i museologi, tidigare chef för Musikmuseet i Stockholm, vice ordförande i Filharmonikernas vänner

9/10 Musik och andra världskriget

Svenskt musikliv och antisemitism. Artister i tyskt musikliv – nazister eller politiska idioter? Kompositörer i Tyskland, kompositörer mot Tyskland och nazismen, norsk kampmarsch och Hitlerhataren Peterson-Berger.

Föreläsare Stefan Bohman

16/10 Musik och modernism

Svenska baletten i Paris – upprörande modernitet. Modernismens genombrott i Sverige: Rosenbergs första stråkkvartett. Måndagsgruppen. Modernistdebatten om Blomdahls *Anabase* – publikt eller exklusivt? Kvinnors genombrott som kompositörer.

Föreläsare Stefan Bohman

23/10 Musik och arbetslöshet i Sverige

De arbetslösas röster – musik använd i kamp för arbete och mot arbetslöshet i Sverige. Sånger och musik vid lockouter och strejker, kring beredskapsarbeten. Musik om arbete och arbetslöshet idag. Vad kan denna musik symbolisera, både politiskt och socialt?

Föreläsare Stefan Bohman

30/10 Med musik förändrar vi världen

Ideologiska rörelser har politiserat användningen av musik. Sovjet påbjöd att konsten skulle bidra till uppfostran i en socialistisk anda. Nazityskland beskrivs som ett "estetiskt projekt" – massorna skulle styras. Här diskuteras hur politiska rörelser på såväl höger- som vänsterkanten använt och använder musik för att samla massorna.

Föreläsare Dan Lundberg, professor i musikvetenskap, Stockholms universitet, generaldirektör för Musikverket

Programansvarig Stefan Bohman

Tid Fem måndagar kl. 12.30–14.15:

2/10–30/10

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 625 kr

Arrangemang nummer 232230

BACH OCH BAROCKENS MUSIK

Vi besöker katedraler och barnhem, operatiljor och kaffehus och ett antal musikmästare under 1600-tal och tidigt 1700-tal. Med en mängd bilder och musikexempel närmar vi oss på så vis det tidiga 1700-talets fascinerande och alltid lika levande musikaliska gigant: Johann Sebastian Bach.

6/11 Är barockens musik barock?

"Barockt" är det ord man i efterhand använde för det man uppfattade som formlöst, svulstigt och överdrivet i konst och musik från 1600-tal och tidigt 1700-tal. Hur väl stämmer det egentligen på musiken av Bach och hans samtida?

13/11 I Bachs fotspår – från Eisenach till Dresden

Vi följer den föräldralöse Bach på hans vandringar mellan Eisenach, Lüneburg, Weimar, Lübeck och Köthen på väg mot det stora målet – att bli hovkapellmästare i Dresden.

20/11 I Bachs fotspår

– Leipzig, Bach och kammarmusiken

I Leipzig levererar Bach musik för stadens kyrkor, för skolelever, för kaffedrickare, för stadens matematiska sällskap och för en ständigt växande familj.

27/11 Vivaldi och andra samtida inspirationskällor

Bach är ständigt nyfiken på sin samtids musik, komponerad av mestare som Buxtehude, Händel, Pergolesi, Zelenka – och särskilt på Vivaldis både virtuosa och känslösa konserter.

4/12 Bach bland oratorier och passioner

Hur uttrycker man bäst andlighet i musik? Genom praktfull mångstämmighet eller genom att vara

enkel och känslös? Bachs musik navigerar skickligt i en infekterad strid om hur musik bör vara.

11/12 Bach

– hopplöst omodern eller radikal avantgardist?

Bach arbetar med fugor, kanon och matematiska proportioner i sin musik. Men hur får man en fuga att uttrycka sorg eller erotik? Och behöver man det? Hur får man en kanon att svänga som på dansgolvet?

► *Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.*

Föreläsare Måns Tengné, musikvetare och musikjournalist

Programansvarig Monika Hammar Granberg

Tid Sex måndagar kl. 9.30–11.15:

6/11–11/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 880 kr

Arrangemang nummer 232240, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 232241, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

CARL MICHAEL BELLMAN – FRÅN TID TILL EVIGHET

Under mer än tvåhundra år har Carl Michael Bellmans visor väckt förundran och ibland förfäran. Visornas paradoxala föreningar mellan misär och idyll, realism och myt, tragik och komik ger oss en unik inblick i 1700-talets värld och fångar samtidigt något allmänmänskligt. Med utgångspunkt i Bellmans visor skildras tidsandan under frihetstiden och den gustavianska eran i de Stockholmsmiljöer Bellman rörde sig – tankar, ideal, platser, personer, nöjen och vardag. Med musik- och textexempel skärskådas Bellmans konstnärskap i detalj. Vilka var hans föregångare och inspirationskällor? Hur har hans visor hållits levande? Och vilka spår har Bellman satt i den svenska visan?

Obs! Serien har getts vid ett tidigare tillfälle.

8/11 Är jag född så vill jag lefva

Prolog

15/11 Käraste Bröder, Systrar och Vänner

Människor och gudar

22/11 Ach hvad för en usel koja!

Staden

29/11 Storm och böljor tystna ren

Naturen

6/12 Liksom en Herdinna, högtidsklädd

Maskeraden

13/12 Eko tonar än ur Bellmans luta

Epilog

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet

Programansvarig Anita Kruckenberg

Tid Sex onsdagar kl. 14.45–16.30:

8/11–13/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41, Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (15/11)

Avgift 880 kr

Arrangemang nummer 232250

Mångvetenskap

EVIGT LIV!

Föreläsningsserien är inspirerad av Nobelprismuseets utställning på Liljevalchs 2022.

”Vad drömmer vi om när vi drömmer om evigt liv? Vissa vill förlänga det egna livet på jorden bortom människans utmätta tid, medan andra hoppas på en fortsättning i ett liv bortom detta. Men drömmen om evigt liv kan också vara en dröm om att världen finns kvar även efter att man själv är borta. En evig fortsättning. Alfred Nobels idé om att vetenskap och humanism bidrar till mänsklighetens framsteg ska ligga till grund för en berättelse om *den eviga fortsättningen*.”

Gustav Källstrand, Nobelprismuseet

25/9 Drömmen om evigt liv

Utställningen *Evigt Liv* handlade om några av mänsklighetens stora frågor – och om hur våra tankar om livet präglas av föreställningar om vad som finns efter och utanför tillvaron vi befinner oss i.

Föreläsare Gustav Källstrand, fil.dr i idéhistoria, Nobelprismuseet

5/10 Varför är universum inte evigt 2023?

Våra förfäder trodde att universum befolkades av gudar. Idag har vi lärt oss att universum har en ålder och består av bland annat planeter och stjärnor. Men hur vet vi det?

Föreläsare Marie Rådbo, professor emerita i astronomi, Göteborgs universitet

12/10 AI och evigheten

– kan man ladda ned en person till en dator?

I den senaste tidens framsteg inom artificiell intelligens (AI) diskuteras frågan om det är möjligt att

använda AI för att skapa kopior av oss själva.

Vad skulle detta innebära, är det möjligt kanske till och med redan idag?

Föreläsare Magnus Sahlgren, fil.dr i datorlingvistik, Stockholms universitet

19/10 De dödas uppståndelse

– ur mörker ljus, ur det förgångna en framtid

Reflektioner kring de teologiska konsekvenserna av tanken om tidens natur utifrån Einsteins konstaterande att ”Människor som vi, som tror på fysik, vet att skillnaden mellan det förflutna, nutiden och framtiden bara är en envist ihållande illusion”.

Föreläsare Mårten Björk, fil.dr i religionsvetenskap, Lunds universitet

26/10 Den svåra konsten att leva

Hur länge är det möjligt för kemin att stå emot döden? Vad är vi beredda att offra för att rädda våra liv, och ifall vi övervinner alla sjukdomar, kan vi verkligen leva för evigt?

Föreläsare Ulf Ellervik, professor i organisk kemi, Lunds tekniska högskola

2/11 Att gå ur tiden,

ett sätt att smita in i evigheten

”Man kan inte förstå människans evolution utan att ta hänsyn till det kulturella arvet.” Kunskaps- och kulturutvecklingen påverkar hjärnans mognad. Vi föds såväl musikaliska som rytmiska, vilket kan ge upphov till ett starkt välbefinnande genom dopaminutsöndring.

Föreläsare Gunnar Bjursell, professor emeritus, chef för Centrum för kultur, kognition och hälsa, Karolinska institutet

► *Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.*

Programansvariga Siv Leth och Helga Messel

Tid Sex föreläsningar kl. 12.30–14.15:

25/9 (mån), 5/10–2/11 (tor)

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232260, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 232261, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

► *Obs! Som komplement till och en fördjupning av föreläsningsserien ges också en studiecirkel med samma namn, se sid. 60.*

FRAMSTEG FÖR KLIMATET, DEL 2

Vi vet att klimatet förändras i rasande fart och förändringen måste stoppas. Vilka åtgärder behövs i naturen, energiförsörjningen, politiken och samhällsekonomin – och på det mänskliga planet?

En aktuell uppdatering av klimatförändringarna i Sverige och världen ingår också i serien.

27/9 Klimatomställning och mänskligt beteende

Forskningen börjar förstå varför vi gör saker som skadar klimatet, fast vi vet att vi inte borde. Och om vad det är som driver människor som ställer om för klimatets skull.

Föreläsare Maria Wolrath Söderberg, docent i retorik, Södertörns högskola

4/10 En miljon arter hotas

– hur vänder vi den negativa trenden?

Många av naturens nyttor, som mänskligt liv är beroende av, eroderas idag. IPBES (plattform för biologisk mångfald) – en lillsyster till FN:s klimatpanel IPCC – visar möjliga vägar till en mer hållbar relation mellan samhälle och natur.

Föreläsare Marie Stenseke, professor i kulturgeografi och prodekan vid Handelshögskolan, Göteborgs universitet, samt ledamot i den vetenskapliga ledningen för IPBES under åren 2015–2022.

11/10 Hur påverkas Sverige av klimatförändringarna?

Sverige befinner sig i en dramatisk förändring. Hur påverkas vår vardag av det som sker? Och hur förändras vår omvärld?

Föreläsare Peter Alestig, klimatjournalist, föreläser utifrån sin bok *Världen som väntar*

18/10 Världens energimöjligheter!

Föreläsare Tomas Kåberger, professor i fysisk resursteori, Chalmers tekniska högskola

25/10 En strimma av hopp

Finns det något hopp när världen inte är i närheten av att uppfylla Parisavtalets klimatmål? Kanske återstår tio år om vi ska undvika katastrofen.

Hur bör vi använda dem?

Föreläsare Staffan Laestadius, professor emeritus i industriell utveckling, Kungliga Tekniska högskolan

1/11 Vad behöver göras för att hejda klimatförändringarna?

Hur stor samhällsomvandling behövs för en övergång till klimatneutralitet? Krävs det ett nytt system utan ekonomisk tillväxt? Vi granskar den ekonomiska politiken i Sverige, EU och i världen.

Föreläsare John Hassler, professor i nationalökonomi, Stockholms universitet

► *Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.*

Programansvariga Siv Leth och Lisa Öberg

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 27/9–1/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232270, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 232271, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

NYDANANDE HUMANISTISK FORSKNING

Begreppet ”spetsforskning” är något man oftast förknippar med naturvetenskap och medicin. Med denna serie vill vi visa prov på aktuell forskning som hör under humaniora och som med rätta kan betecknas som banbrytande. Föreläsningarna behandlar ett brett spektrum av ämnen, som samtliga har en humanvetenskaplig inriktning.

27/9 Litteraturvetenskap – datadrivna forskningsmetoder inom litteraturvetenskap

Föreläsare Stefan Helgesson, professor i litteraturvetenskap, Stockholms universitet

4/10 Språkvetenskap – framgångsfaktorer för andraspråksinlärning senare i livet

Föreläsare Fanny Forsberg Lundell, professor i franska med språkvetenskaplig inriktning, Stockholms universitet

11/10 Arkeologi – arkeogenetik som ett arkeologiskt verktyg, och vad det har lärt oss om Skandinavien förhistoria

Föreläsare Anders Götherström, professor i molekylär genetik, arkeolog, forskningsledare vid Centrum för paleogenetik, Stockholms universitet

18/10 Konstvetenskap – reparationer, monuments ärende och tid

Föreläsare Rebecka Katz Thor, fil.dr i estetik, forskare vid institutionen för kultur och lärande, Södertörns högskola, samt vid institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet

25/10 Religionsvetenskap – en lockton i ödemarken, om människans förmåga att besjäla världen

Föreläsare David Thurffjell, professor i religionsvetenskap, Södertörns högskola

1/11 Historia – rysk imperialism

Föreläsare Martin Kragh, biträdande chef för Centrum för Östeuropastudier och seniorforskare vid Uppsala universitet

Programansvariga Catherine Dahlström och Lars Fant

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 27/9–1/11

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232280

SPRICKOR

Föreläsningsserien belyser det breda begreppet *spricka* ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Den geologiska ur bilden är neutral. I överförd mening blir begreppet spricka genast laddat. Sprickor i fasader, brott i ekonomin eller glappet i ”fake news” varslar om sönderfall. Sprickor i molntäcket, jorden eller tiden lovar ljus, liv, skapande. Av litteratur, konst och vetenskap lär vi att sprickans laddning är både och. En söndrande spricka kan öppna för nya former att springa fram.

6/11 Otidensliga sprickor

Föreläsare Anna-Lena Renqvist, fil.dr i kontinental filosofi, Södertörns högskola

Karnevalisk sprickbildning

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikkvetenskap, Stockholms universitet

13/11 Från Spricka till kontinent

Föreläsare Otto Hermelin, fil.dr, docent i geologi, Stockholms universitet

Den spruckna klippan – åskgudens symbol

Föreläsare Sten Skånby, fil.dr i religionshistoria, Stockholms universitet

20/11 Arkitekturens sprickor

Föreläsare Peder Fallenius, fil.dr i konstvetenskap, Handelshögskolan i Stockholm

Den ekonomiska statistikens sprickor

Föreläsare Daniel Berg, fil.dr i ekonomisk historia, Stockholms universitet

27/11 När sprickan mellan astronomi och astrologi blev oåterkallelig

Föreläsare Magnus Näslund, fil.dr i astronomi, Stockholms universitet

Sprickan mellan journalistik och historia – och Bourdieus spira

Föreläsare Anne Hedén, fil.dr i historia, Mittuniversitetet

4/12 Sprickor i konversationen

Föreläsare Pelle Leth, fil.dr i filosofi, Stockholms universitet

Sprickor och spänningsfält i litterärt skrivande

Föreläsare Catherine Dahlström, fil.dr, docent i engelsk litteratur, Stockholms universitet

Föreläsare Lärare på Senioruniversitetets universitetskurser

Programansvarig Catherine Dahlström

Tid Fem måndagar kl. 10.00–12.30: 6/11–4/12

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232290

**KONST, KÄRLEK OCH KEMI
I TUBERKULOSENS MÖRKER OCH LJUS**

Denna tvärvetenskapliga serie handlar om sjukdomen som finns i många familjehistorier. Den kroniska, ibland akut livshotande sjukdomen – ett sensuellt konstnärsideal under romantiken som blev en farsot bland arbetare i och med industrialisering och urbanisering. Den har speglats i litteratur, konst, musik och dramatik, i medicinska mirakel och i samhällsförändringar, som sanatorieväsendet. Ännu 2021 tillkom över tio miljoner fall och globalt dog över 4 000 människor om dagen i sjukdomen.

8/11 Förälskad i livet

En introduktion till tuberkulosens historia.

Föreläsare Bi Puranen, docent i ekonomisk historia, generalsekreterare för World Values Survey (WVS), Institutet för framtidsstudier

15/11 En dansk skalle mot bacillen

Om föreläsarens farfar, kemisten Jörgen Lehmann som ”tänkte fram” PAS, den första verksamma medicinen mot tbc.

Föreläsare Anders Lehmann, adjungerad professor, institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

22/11 Älskade Professor Milles

En sann, osannolik kärlekshistoria mellan konstnären Jeanne Beausang och skulptören Carl Milles speglad i en livslång brevroman med konsten och tuberkulosen som fond.

Föreläsare Anne Brügge, författare, kritiker och litteraturvetare

29/11 Snö och potatis

Sanatoriet i Sandträsk har kastat skuggor över en släkt.

Föreläsare Cecilia Hansson, författare, översättare och kritiker

6/12 Sundhetspolitiken och folkhemmet

Individen och kollektivet.

Föreläsare Björn Wiman, kulturchef Dagens Nyheter och författare till *I en sal på lasarettet*

13/12 Framtidsperspektiv

WHO:s globala tuberkulosprogram. Hur ser den pågående och planerade kampen mot tuberkulos ut i världen? Framgångar och svårigheter.

Föreläsare Judith Bruchfeld, överläkare Karolinska universitetssjukhuset, ordf. tuberkulosforskningscentret, medlem i WHO:s styrgrupp för behandling av latent tbc

Programansvariga Joachim Forsgren och Françoise Sule

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15: 8/11–13/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41, Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (15/11)

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232300

KÄNSLOR, KÄNSLOR, KÄNSLOR!

Ett spektrum av känslor styr våra liv. De spänner från eufori till djupaste förtvivlan och påverkar hur vi uppfattar vår kropp, vårt jag och vår omvärld. De leder våra livsval och influerar vår väg in i konstnärliga världar.

8/11 Världen vaknar

– känslornas plats i människans liv

Känslor känns i kroppen samtidigt som de får oss att varsebli och tänka på saker omkring oss i världen. Föreläsaren utvecklar hur det i grunden är känslor snarare än tankar som gör oss till människor.

Föreläsare Fredrik Svenaeus, professor i filosofi, Södertörns högskola

15/11 Känslor och musik

Upplevelsen av musik väcker känslor av olika slag – vi marscherar, revolterar, dansar, njuter och gråter.

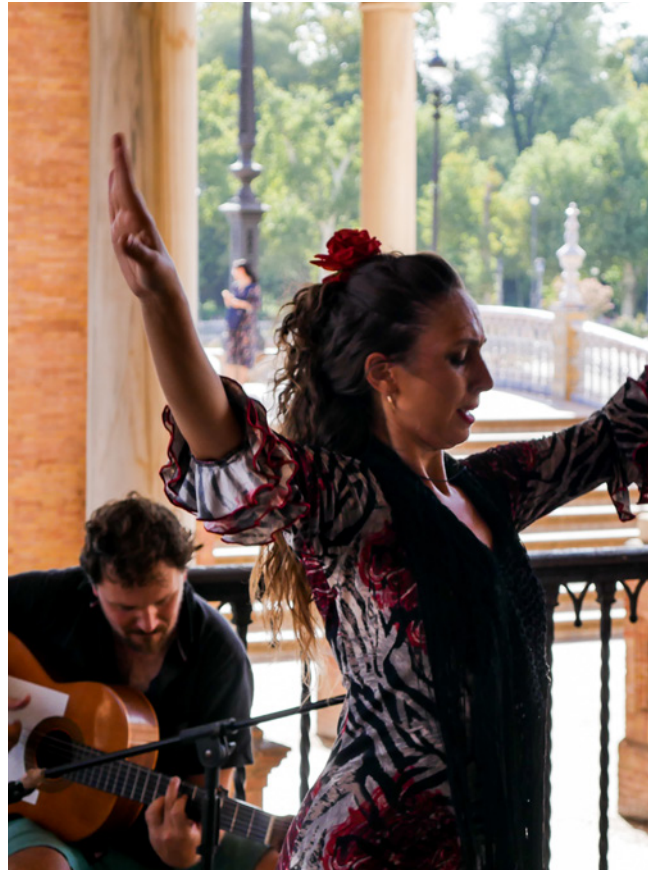
Föreläsare Erkki Huovinen, professor i musikpedagogik, Kungliga Musikhögskolan

22/11 Några ögonblicks förundran

– känslor inför underhållning på 1800-talet

1800-talets kringresande underhållare erbjöd en bred publik några ögonblicks förundran, för några få ören. Med akrobatiska konster, rörliga tavlor och exotiska djur spred de glädje och väckte nyfikenhet.

Föreläsare Leif Runefelt, professor i idéhistoria, Södertörns högskola

29/11 "Outsägligt älskade!"

Kärlek i brevskrivande på 1800-talet

Det romantiska kärleksidealet slog igenom i västvärlden på 1800-talet. Men hur upplevde vanliga människor kärlek och hur förhöll de sig till samtidens föreställningar om kärlek?

Föreläsare Christina Douglas, fil.dr i historia, Södertörns högskola och Försvarshögskolan

6/12 Känslor och konst

Upplevelsen av ett konstverk – vad sker inom oss? Minnen, tankar, fantasier, föreställningar – vad som helst kan associeras till i upplevelsen.

Föreläsare Gunnilla Welwert, fil.lic. i pedagogik, inriktning bild, Lunds universitet, och konstnär

13/12 När känslor blir politik

Känslopolitik – vilka känslor får komma fram?

Hur väddar politiken till våra känslor? Hur används vrede inom politiken?

Föreläsare Katarina Barrling, docent i statsvetenskap, Uppsala universitet

Programansvariga Kerstin Bjellerup och Helene Carlbäck

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 8/11–13/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41, Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (15/11)

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232310

Naturvetenskap

FYSIK – NÅGOT SOM BERÖR OSS ALLA

Från stort till smått – alltifrån den ofantliga rymden till den minsta partikel – allt omfattas av naturens lagar. I denna övergripande exposé belyses olika aspekter av hur fysik utgör en stor del i vår vardag och således utgör en viktig hemkunskap. Även demonstrationer kommer att ingå i vissa fall.

25/9 Evighetsmaskiner, kylskåp, iglor och bastur

Vad är möjligt i termodynamikens värld? Kan kylskåp drivas med en gaslåga, kan det vara varmt i en iglo och varför ökar inte luftens energi i en bastu? *Föreläsare* Göran Grimvall, professor emeritus, i teoretisk fysik, Kungliga Tekniska högskolan

2/10 Från partiklar och solsystem till turbulens och nanofibriller

Mekanik och strömningsmekanik. Sedan Newton såg ett äpple falla har fördjupad förståelse av kraft och rörelse lärt oss alltifrån att förutsäga planeternas rörelser till att göra starka biomaterial av nanofibriller från pappersmassa.

Föreläsare Fredrik Lundell, professor i experimentell strömningsmekanik, Kungliga Tekniska högskolan

9/10 Alfred Nobel och Nobelprisen

Om Alfred Nobels liv och arbete. Fakta och frågor om Nobelprisen. Prisarbetet och ceremonin. Om några priser i fysik.

Föreläsare Per Carlson professor emeritus, Kungliga Tekniska högskolan, ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien, tidigare ledamot av och ordförande i Nobelkommittén för fysik

23/10 Fysik i rymden

Från fysiken bakom rymdresor till fysiken som styr universum och däremellan om fysikexperiment, som utförs på internationella rymdstationen ISS.

Föreläsare Christer Fuglesang, professor i fysik, Kungliga Tekniska högskolan

30/10 Ljus i vår vardag

Om ögat – brytningsfel, upplösning, färgseende m.m. Hos optikern. Varför är himlen inte violett? Syns kinesiska muren från månen? Lurar LED-lampan ögat? Polarisation, solglasögon, solskyddskrämer, solceller ...

Föreläsare Max Kesselberg, fil.dr i fysik, Stockholms universitet

13/11 Grundläggande optik synliggjord med laserdemonstrationer

Föreläsningen handlar om vad vi ser, vad vi kan se

och vad vi skulle kunna se, något som också kommer att demonstreras.

Föreläsare Göran Manneberg, universitetslektor i biomedicinsk fysik, Kungliga Tekniska högskolan

Programansvarig Gunnar Benediktsson

Tid Sex måndagar kl. 14.45–16.30: 25/9–9/10, 23/10, 30/10 samt 13/11 kl. 15.15–17.00

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37 samt AlbaNova, huvudbyggnaden, Roslagstullsbacken 21 (13/11)

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232320

HJÄRNAN FÖR VÅR ÖVERLEVAD – UPPLEVELSE OCH BETEENDE

Serien presenterar aktuell forskning vid Karolinska institutets avdelning för psykologi, integrerat med "state-of-the art" från resten av forskarvärlden. Fokus ligger på centrala psykologiska processer och deras koppling till hjärnan och övrig fysiologi samt implikationer för samhället. Vi tar upp rädsla, sömn, smittskydd, tanke, lukt, m.m.

28/9 Hjärnans roll i totalförsvaret mot sjukdom

Infektion är ett av de största hoten mot levande organismer. Föreläsningen beskriver hur hjärnan och beteendet kan hjälpa oss både att undvika smitta och att bli friska snabbare om vi ändå blir sjuka.

Föreläsare Mats Lekander, professor i hälso-psykologi och psykoneuroimmunologi, Karolinska institutet och Stockholms universitet

5/10 Näsans unika roll och dess neurala system

Luktsinnet är ett varningssinne med stor betydelse för människans evolution. Hur påverkas beteende, välmående och hälsa och hur ser luktsystemets fysiologi ut? Hur skapar hjärnan vår finala lukt-perception?

Föreläsare Johan Lundström, professor i psykologi, Karolinska institutet och Stockholms universitet

12/10 Vår sociala hjärna under hot

Rädslan är viktig för överlevnaden, men hur lär vi oss att vara rädda, hur reagerar vår hjärna på olika typer av hot och hur inverkar empati och grupp-tillhörighet? Vad är den neurobiologiska grunden? *Föreläsare* Andreas Olsson, professor i psykologi, Karolinska institutet

19/10 Perception

– hur kan hjärnan uppleva sin omvärld?

Hur representerar vi omvärlden i vår hjärna? Våra fantastiska sinnen översätter fysiska stimuli

till perception. Är bilden trogen verkligheten eller påverkas den av erfarenhet och betraktarens förväntningar?

Föreläsare Mats J Olsson, professor i experimentell psykologi, Karolinska institutet

26/10 Könsskillnader i minne och tänkande?

Vilka är könsskillnaderna i intellektuella funktioner under barndom och ålderdom och i olika delar av världen? Vilka är de underliggande biologiska och sociokulturella faktorerna? Kan könsskillnader påverka samhället?

Föreläsare Agneta Herlitz, professor i psykologi, Karolinska institutet

2/11 Sömn och dygnsrytmer

Vilka fysiologiska strukturer i hjärnan är viktiga för sömn och dygnsrytmer, hur regleras de och vad är deras funktion? Kan man påverka sömnens och dygnsrytmens funktion?

Föreläsare John Axelsson, docent, Karolinska institutet, professor i experimentell sömnforskning, Stockholms universitet

► *Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.*

Programansvarig Torbjörn Åkerstedt

Tid Sex torsdagar kl. 9.30–11.15: 28/9–2/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232330, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 232331, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m. två veckor efter avslutad serie.

DET STORA BLÅ – OM HAVET

Från rymden är jorden nästan bara blå. Haven täcker 70 procent av planetens yta. Längre såg man dem som oändliga, osårbara. Oceanerna ägs av ingen. Världens länder har enats om att värna livet och den biologiska mångfalden i världshavet. Det finns 27 djuphavsgravar, tillsammans stora som Australien, svårtillgängliga havsmiljöer, till stor del okända. Hur lärde vi oss att navigera och hur vet vi hur djupt havet är? Kan ny teknik ta vara på havets krafter utan att förstöra dess värden?

6/11 Maringeologi – hur kan havet beskrivas?

Om kartläggning av havsbotten. Akustiska metoder och mätning av djup, så kallad batymetri.

Hur uppstår havsvulkaner? Har istidernas isar lämnat spår? Vi följer forskningsresor med isbrytaren Oden.

Föreläsare Martin Jakobsson, professor i marin-geologi och geofysik, Stockholms universitet

13/11 En lodande människa

Segla för att upptäcka världen. Bygga sin båt, spara och gnet. Möta det okända, förundras över naturens rikedomar. Färdas ensam över oceanen och utsätta sig för fara. Nå Antarktis, drömmarnas mål.

Föreläsare Milo Dahlmann, långfärdsseglare, författare och sjuksköterska

20/11 Livet i djuphavet

Djuphavet, utanför kontinentalsocklarna, 86 procent av jordens hav. På 1800-talet trodde man att djurliv saknades. Men det stämmer inte! Intresset ökar för att utvinna djuphavets resurser. Forskning ger ny viktig kunskap.

Föreläsare Thomas Dahlgren, professor i marin-ekologi, Göteborgs universitet samt docent, Norwegian Research Center, NORCE, Bergen

27/11 Den nödvändiga navigationen

Kunskap om strömmar, vågor och väder krävs för säkerheten till sjöss. Meteorologins historia och den tekniska utvecklingen har lärt oss att förstå det ofta dramatiska samspelet mellan hav och lufthav.

Föreläsare Anders Nylund, meteorolog

4/12 Energi från havet – vågkraft

Vilka olika sätt finns att ta vara på krafter i havet? Vad är teoretiskt möjligt, var befinner sig utvecklingen idag och hur ser framtiden ut? Om vågkraft kommer vi att få höra mycket mera.

Föreläsare Jens Engström, docent i teknisk fysik, Ångströmlaboratoriet, Uppsala universitet

11/12 Musiken – havets spegel

Människans liv med havet. Försörjning och välstånd, möten mellan kulturer. Havet kan skilja oss

åt och har skördat många liv. Musik som uttrycker skönhet, längtan och livsöden i relation till havet.
Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet

Programansvarig Ia Envall

Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15: 6/11–11/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232340

MATEMATIKENS UNIVERSUM

Matematiken förbättras ständigt, både när det gäller att förfina metoder att behandla etablerade områden och att upptäcka eller uppfinna nya forskningsområden. Matematiker kan skapa vad som helst – och gör det också – bara de sedan räknar konsekvent och logiskt. Matematik är därmed en synnerligen kreativ vetenskap, full av till synes märkliga idéer som nästan alltid, förr eller senare, kommer till användning. Den finns överallt runt omkring oss, och den är högst levande och under ständig utveckling.

6/11 Matematikens expanderande universum

Matematiker skapar ofta både nya talområden och nya geometrier. Allt för att man vill få enhetliga lösningar till olika problem.

Föreläsare Gunnar Berg, tidigare universitetslektor i matematik, Uppsala universitet

13/11 AI skriver text, skapar bilder och läser med mänsklig röst

Matematiken bakom artificiell intelligens handlar om att utveckla metoder som kan hantera enorma datamängder och att finna effektiva algoritmer för jättelika beräkningar.

Föreläsare David Sumpter, professor i tillämpad matematik, Uppsala universitet

20/11 Modeller av komplexa nätverk

Stora komplexa nätverk från vitt skilda områden, som kommunikation och biologi, har likartade egenskaper. Tack vare dagens kraftfulla datorer går nätverken numera att studera, vilket har lett till ny matematisk forskning.

Föreläsare Maria Deijfen, professor i matematisk statistik, Stockholms universitet

27/11 Biologiska siffror

Statistiskt omdöme och historiskt sammanhang krävs för att förstå evolutionen.

Föreläsare Mats Björklund, professor emeritus i zoökologi, Uppsala universitet

4/12 Trianglar, överallt trianglar

Trianglar har fascinerande egenskaper och är grunden för geometrin. Här introduceras nya idéer

om trianglar med många historiska referenser till antikens föregångare.

Föreläsare Håkan Lennerstad, professor emeritus i matematik, Blekinge Tekniska högskola

11/12 Kaos i till synes enkla modeller

Snöstorm i stället för vårsol. Ett skäl till svårigheten att göra väderprognoser som stämmer med verkligheten är den s.k. fjärilseffekten, en fjärils vingslag i Mexiko kan senare orsaka oväder i Sverige.

Föreläsare Kristian Bjerklov, professor i matematik, Kungliga Tekniska högskolan

Programansvarig Kristin Dahl

Tid Sex måndagar kl. 14.45–16.30: 6/11–11/12

Lokal Sändersalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232350

Politik och samhälle

IRAN – EN NATION I BRÄNNPUNKTEN

Hösten 2022 leder Mahsa Aminis död till att upproriska kvinnor sliter av slöjan och protesterar öppet på gatorna. EU utökar sanktionerna, avrättningar av oppositionella genomförs. Återigen protesterar folket i Iran mot den religiösa diktaturen.

25/9 Exemplets makt

Irans politiska utveckling och syn på modernitet under perioden 1850–1980.

Föreläsare Mohammad Fazlhashemi, professor i islamisk teologi och filosofi, Uppsala universitet

2/10 Väst – roten till det onda?

Synen på demokrati och jämställdhet i Iran förändrades genom demokratiska rörelser under 1990- och 2000-talen. Hur utvecklades synen på demokrati och kvinnors rättigheter?

Föreläsare Hossein Sheiban, docent i historia, Stockholms universitet

9/10 Iran mellan öst och väst?

Kärnteknikavtal och det nya kalla kriget

Kärnteknikavtalet från 2015 hade bl.a. som syfte att återskapa Irans relationer till västvärlden. USA drog sig ur avtalet 2018 och sedan dess har även Iran gjort flera avsteg från det. Den ryska invasionen av Ukraina i februari 2022 ritade om den geopolitiska kartan. Frågan är hur Iran navigerar och positionerar sig – med eller utan ett kärnteknikavtal.

Föreläsare Rouzbeh Parsi, programchef vid Mellanöstern- och Nordafrikaprogrammet, Utrikespolitiska institutet

16/10 Iran och EU – Iran och mänskliga rättigheter

EU:s lista över sanktioner mot Iran är lång, den utökas kontinuerligt och fokus är det oacceptabla förtrycket, allvarliga brister i mänskliga rättigheter och Irans militära samarbete med Ryssland.

Föreläsare Rouzbeh Parsi

23/10 Kvinna, liv, frihet

Slöja och den post-revolutionära sexualpolitiken.

Föreläsare Fataneh Farahani, professor i etnologi, Stockholms universitet

30/10 Diaspora, genus och sexualitet

En studie om åtråvärda femininiteter och maskuliniteter.

Föreläsare Fataneh Farahani

6/11 Iransk islam och individualism

Hur förhåller sig iransk islam till individualism och vad betyder det för det iranska samhället?

Föreläsare Fereshteh Ahmadi, professor i sociologi, Högskolan i Gävle

Programansvarig Kerstin Bjellerup

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Tid Sju måndagar kl. 14.45–16.30:

25/9–6/11

Avgift 875 kr

Arrangemang nummer 232360

DET ÄR I NORRA NORRLAND DET HÄNDER!

Inte sedan 1800-talets slut har signalerna från Norrland varit så fulla av tilltro och hopp om nya och bättre tider. 1900-talets arbetsbrist och avfolkning har ersatts av stora satsningar på framtidsindustrier, utbyggd infrastruktur och stor efterfrågan på arbetskraft. Norrlands urbefolkning, samerna, har höjt sina röster och den svenska historieskrivningen har fått revideras. Är det ett nytt kapitel som skrivs i Norrlands historia eller är det historien som upp-
repar sig? Finns det vinnare och förlorare?

28/9 Vad är Norrland, egentligen?

Föreläsare Madeleine Eriksson, docent i kultur-geografi, Umeå universitet

5/10 "Framtidslandet" – då (1870) och nu (2023)

Föreläsare Sverker Sörlin, professor i miljöhistoria, Kungliga Tekniska högskolan och författare

12/10 Skellefteå

– batterier, kulturhus och storhotell i trä

Föreläsare Anders Steinvall, journalist och författare

19/10 Högst, bäst och störst i världen

– Kiruna, född, död och återupståndet

Föreläsare Mattias Timander, kulturarbetare, frilansskribent och tidigare kommunfullmäktiges ordförande i Kiruna

26/10 Samerna och rätten till mark och naturresurser

Föreläsare Malin Brännström, chef och forskare vid Silvermuseet och vid institutet för arktisk landskapsforskning (INSARC) i Arjeplog, tidigare förbundsjurist i Svenska Samers Riksförbund

2/11 Skrivs ett nytt kapitel i Norrlands historia nu?

Föreläsare Peter Larsson, regeringens samordnare för näringslivets hållbara omställning i norra Sverige och samhällsomvandling i Norrbottens och Västerbottens län.

Programansvariga Peter Fagerlund, Eva Klint och Anders Mellbourn

Tid Sex torsdagar kl. 14.45–16.30: 28/9–2/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232370

VEM ÄR BROTTSLINGEN?

Det finns minst en människa bakom varje brott. De flesta som begått brott finns mitt ibland oss. Andra avtjänar tid innanför murarna på någon anstalt. Vi utforskar kriminaliteten förr och nu med fokus på människan bakom brottet.

2/10 Innanför murarna

Kumlaanstalten har högst säkerhet i Sverige. Här lever män som är frihetsberövade i många år. Hur ser vardagen ut innanför murarna och vad görs för att förhindra återfall i brott?

Föreläsare Jaques Mwepu, kriminalvårdschef för Kumlaanstalten

9/10 Brottsom samhällsproblem

Hur ser brottsligheten ut och hur har den förändrats sedan 1900-talet? Vi får en aktuell översikt och fördjupar kunskapen om människorna bakom brotten.

Föreläsare Felipe Estrada Dörner, professor i kriminologi, Stockholms universitet

16/10 Kriminalpolitik från KRUM till nu

Kriminalpolitiken förändras ständigt. Henrik Tham, kriminalpolitisk forskare och debattör tar oss med på en resa från det liberala 1970-talet till dagens hårda tag.

Föreläsare Henrik Tham, professor emeritus i kriminologi, Stockholms universitet

30/10 Missdådare:**brott och människoöden på 1600-talet**

Mord, hor och sexuella övergrepp – hur såg den tidens människor på brott och straff, på heder och skam?

Föreläsare Annika Sandén, docent i historia, Stockholms universitet

Programansvariga Helene Carlbäck och Lisa Öberg

Tid Fyra måndagar kl. 9.30–11.15: 2/10–16/10, 30/10

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 500 kr

Arrangemang nummer 232380

INDIEN – NU STÖRST I VÄRLDEN

Indiens frigörelse från britterna 1947 väckte global beundran. Trots den traumatiska delningen i Indien och Pakistan vann Indien anseende som världens största demokrati. Men frigörelsekampens vision om pluralism har undergrävts, fattigdomen har bestått och miljöproblemen är enorma. Under dagens hindunationalistiska styre har den ekonomiska utvecklingen gått snabbare men politiken blivit alltmer auktoritär. Ljusglimtar finns dock och en del blir synliga i svensk-indiska samarbeten gällande t.ex. forskning, kultur och miljö.

Sex föreläsare ger en bred mosaik över ett motsägelsefullt jätteland som idag är världens mest folkrika.

8/11 Indiens omvandling under Modi

Kongresspartiets långa grepp om Indien bröts när Narendra Modi blev premiärminister 2014. En hårdnande hinduisk nationalism sätter demokratin under press, medan den ekonomiska avregleringen fortsätter.

Föreläsare Margita Boström, tidigare Asien-korrespondent för Sveriges Radio

15/11 Den långa skuggan från Indiens delning

1947 delades den indiska subkontinenten i ett huvudsakligen hinduiskt men sekulärt Indien och ett muslimskt Pakistan. I början av 1970-talet delades sedan Pakistan. Inbördeskrigen kastar fortfarande sina långa skuggor.

Föreläsare Ishtiaq Ahmed, professor emeritus i statsvetenskap, Stockholms universitet och världsledande kännare av Indiens delning och politisk islam

22/11 Indien speglar i litteraturen

I ett svenskt-indiskt projekt möttes författare, poeter och översättare, där bl.a. indiska böcker i svensk språkdräkt blev följden. Indiens rika bidrag till världslitteraturen blev synliggjort.

Föreläsare Birgitta Wallin, redaktör för den litterära tidskriften *Karavan* och initiativtagare till det svensk-indiska projektet

29/11 Svenskt-indiskt samarbete sedan Nehrus, Alva Myrdals och Tage Erlanders tid

Kvalificerad industriforskning var mycket ovanligt i 1950-talets Indien. Vänskap mellan Sveriges och Indiens ledare banade väg. Sandvik AB:s roll i detta har även gett en unik inblick i den utveckling som t.ex. lett till att Indien idag är världsledande inom IT.

Föreläsare Håkan Kingstedt, tidigare chef för Sandvik i Indien, ordförande i Sweden-India Business Council

6/12 Nätverk av gräsrotsrörelser – med fokus på klimat och miljö

Ett hoppfullt inslag i dagens Indien är nätverk av gräsrotsrörelser. De mobiliserar stor aktivitet i bl.a. klimat- och miljöfrågor och sprider engagemang bland ungdomar.

Föreläsare Karin Wahlgren, eldsjäl för svenskt-indiskt samarbete inom klimat- och miljöutbildning

13/12 Från Bergslagens skogar till Himalayabergens sluttningar

Under 1860-talet anlätades tre svenska ingenjörer för att bygga järnverk i Indien. De dramatiska berättelserna om deras resor visar djupa motsättningar i det brittiska imperiebygget med spår in i vår egen tid.

Föreläsare Jan af Geijerstam, teknik- och industrihistoriker

Programansvariga Cecilia Bäcklander, Ernst Hollander och Anders Mellbourn

Tid Sex onsdagar kl. 13.00–14.45: 8/11–13/12

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232390

UKRAINA EFTER RYSSLANDS INVASION – VILKEN UTVECKLING SER VI?

Ukraina slåss för sin överlevnad och är beroende av EU:s och Nato:s sammanhållning och stöd. Nato har utvidgats och den ryska propagandan har skruvats upp till en än mer hätsk nivå samtidigt som repressionen ökar. En serie om bakgrund, aktuellt läge och framåtblickar.

13/11 Vad är kriget i Ukraina och vart är det på väg?

Krigets utveckling följs globalt minut för minut och påverkar den geopolitiska situationen för lång tid.

Hur är situationen på marken? Vilken betydelse har EU och Nato?

Föreläsare Tomas Ries, docent i krigsvetenskap, Försvarshögskolan

20/11 Rysslands krig i Donbas och annektering av Krim 2014

Historisk bakgrund till separatism och ryska intressen.

Föreläsare Jakob Hedenskog, analytiker, Centrum för Östeuropastudier, Utrikespolitiska institutet

27/11 Effekten av krigsekonomi, inflation och energibrist i Ukraina, Ryssland och Europa

Föreläsare Torbjörn Becker, chef för Östeuropeiska institutet, Handelshögskolan i Stockholm

4/12 Den inhemska ryska propagandan

Uttryck och effekt – nationellt och internationellt. Hur smart är egentligen propagandan?

Föreläsare Per Enerud, analytiker vid Myndigheten för psykologiskt försvar, författare

11/12 Hur är framtidsperspektiven?

Finns det förutsättningar för fredsförhandlingar? Hur stabil är Putins maktbas? Får Ukraina tillräckligt med stöd från EU och USA?

Föreläsare Fredrik Löjdquist, chef, Centrum för Östeuropastudier, Utrikespolitiska institutet

Programansvariga Kerstin Bjellerup och Nina Kyrklund

Tid Fem måndagar kl. 14.45–16.30: 13/11–11/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 630 kr

Arrangemang nummer 232400

Språkvetenskap

SANT, FALSKT OCH NYTT OM VÅRA DIALEKTER

Dialekter väcker ofta både känslor, frågor och engagemang. Den egna dialekten anger vår identitet och vi bedömer lätt andra efter deras språkvariant. Vi har ofta åsikter, negativa och positiva, om olika dialekter. Men vad är egentligen en ”dialekt”? Och vad är ett ”standardspråk”? Hur avvikande från standardspråket kan en dialekt vara utan att ses som ett eget språk?

27/9 Dialekt kontra språk – en knivig fråga

Om dialekter, sociolekter, landskapsmål, standard-språk och riksspråk. Och om dialekter inom dialekterna.

Föreläsare Nathan Joel Young, postdoktor i Nordiska språk, Oslo universitet

4/10 Vad utgörs en dialekt av?

Om variation i uttal, grammatik, ordförråd och fraseologi. Är de flesta svenska dialekter som regel endast ”uttalsdialekter”?

Föreläsare Margareta Svahn, professor emerita i nordiska språk, Uppsala universitet

11/10 Det hänger på prosodin

Hur ligger det till med uttalets toppar och dalar? Sjungande dalmasar, gnälliga närkingar, trygga norrlänningar? Varför är prosodin så efterhängsen och så viktig?

Föreläsare Henrik Rosenkvist, professor i nordiska språk, Göteborgs universitet

18/10 Älvdalska

Vår mest avvikande dialekt – är den egentligen ett eget språk?

Föreläsare Henrik Rosenkvist

25/10 Stadsdialekter, rinkebysvenska och zlatanskånska

Om uppkomsten av nya dialekter. Måste man skilja mellan brytning och dialekt? Vad har gamla och nya dialekter för framtid?

Föreläsare Nathan Joel Young

1/11 Fult eller fint, rätt eller fel?

Om attityder till andras sätt att tala

Om språket som klassmarkör. Hur bedömer vi andras dialekter, och varför tycker vi att vissa låter mera förtroendeingivande än andra? Hur bedömer vi vår egen dialekt – skäms vi eller är vi stolta?

Föreläsare Margareta Svahn

Programansvariga Lars Fant och Ulla Kindenberg

Tid Sex onsdagar kl. 14.45–16.30: 27/9–1/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 750 kr

Arrangemang nummer 232410

Temadagar

EFTER BREXIT

2 oktober

Med den s.k. Windsoröverenskommelsen, som till synes löst Nordirländskonflikten, verkar Storbritannien slutligen helt ha lämnat EU. Landet ger dock intryck av att vara mer splittrat och oroligare än någonsin. Med tre premiärministrar under det sista året, finanskris och omfattande strejker bland offentligt anställda, misstankar om korruption, ny lagstiftning som begränsar medborgerliga rättigheter samt en mycket kritisk rapport från Human Rights Watch för 2023 – vart är landet på väg?

Framtidsvisioner

Föreläsare Representant från Brittiska ambassaden i Sverige

Konstitutionella frågor

Det politiska läget efter Brexit.

Föreläsare Nicholas Aylott, docent i statsvetenskap, Södertörns högskola

Brittiska medborgare i Europa

Variationer i Europa vad gäller britters villkor efter Brexit.

Föreläsare James Savage, vd och ansvarig utgivare av webbtidningen *The Local*

Programansvariga Catherine Dahlström och Eva Klint

Tid Måndag 2/10 kl. 12.00–15.30

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 232420

LÖGNENS PSYKOLOGI – HUR MYCKET SANNING TÅL VI?

16 oktober

Vita lögner, nödlögner, stora feta lögner och livslögner ...

Varför och i vilka situationer ljugar vi? Lönar det sig? Varför håller så många fast vid en lögn mot bättre vetande? För att man är rädd, osäker, saknar civilkurage, saknar kunskaper, har ekonomiska motiv, eller?

Presentation av dagen

Lars Fant och Helga Messel

Mästerskap i lögn

Om lögnen som politiskt verktyg och om de stora lögnhalsarna i historien och i nutid.

Föreläsare Björn Wiman, kulturchef, Dagens Nyheter

”När man tar livslöggen ifrån en människa så dör hon”

Så säger Dr. Relling i Ibsens *Vildanden*. I både Ibsens och Tjechovs dramatik är livslöggen ett viktigt tema. Har Ibsen rätt?

Om livslögner – andras och egna.

Korta inledningar och samtal

mellan Anna Pettersson, teaterchef och regissör vid Strindbergs Intima Teater och Hannes Meidal, dramatiker, skådespelare vid Dramaten

När världsbilden krackelerar

Världsbilden ifråga kan gälla såväl politisk ideologi, styrelsekick, trosföreställningar som etablerad vetenskap. Vad händer när en världsbild krackelerar? Vilka reaktionsmönster kan uppstå på individ-, grupp- och organisationsnivå?

Korta inledningar och samtal

mellan Henrik Lagerlund, professor i filosofi, Stockholms universitet och Arne Jarrick, professor i historia, Stockholms universitet

Programansvariga Lars Fant och Helga Messel

Tid Måndag 16/10 kl. 10.45–16.00, inkl. paus

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 400 kr

Arrangemang nummer 232430

SPIONAGE – ETT VÄXANDE PROBLEM?

9 november

Den senaste tiden har flera spioner gripits i Sverige och även i Europa. De kända fallen lär dessutom bara vara toppen av isberget. Vad innebär detta för Sveriges och Europas säkerhet? Finns kopplingar till kriget i Ukraina? Hur kommer det sig att spionerna lyckas agera på sådana myndigheter som Säpo, Försvarsmakten och Livsmedelsverkets säkerhetsavdelning?

Vem blir spion och hur rekryteras spioner?

Motiv, sårbarheter och personligheter.

Föreläsare Carolina Angelis, säkerhetsrådgivare på Truesec, författare med ett förflutet inom underrettelsetjänsten

Spioneri – ett växande problem i Europa, 2010–2021

Föreläsare Michael Jonsson, fil.dr och forskningsledare på Försvarets forskningsinstitut (FOI)

Ryska hotbilder och ignorerade varningssignaler

Viktiga trender inom underrättelsevärlden.

Föreläsare Jan Leijonhielm, författare med ett liv i underrättelsevärlden, från IB till Must

Temadagen avslutas med en frågestund med föredragshållarna.

Programansvariga Elisabet Hermansson, Agneta Lundén och Ing-Marie Persson
Tid Torsdag 9/11 kl. 13.00–16.00
Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16
Avgift 300 kr
Arrangemang nummer 232440

HUR MÅR SVERIGES EKONOMI? **16 november**

Räntor och inflation stiger snabbt från historiskt låga nivåer. Banker har kraschat i USA och Schweiz, stater tvingas ingripa. Ekonomiska klyftor vidgas snabbt när kostnaderna stiger och arbetslösheten ökar. Ökad nationalisering och handelshinder skapar oro och medför förändringar i globaliseringen som präglat de senaste decennierna. Hur påverkas svenska hushåll av de snabba skiftena i Sveriges ekonomi och världsekonomin?

En eftermiddag om frågorna som oroar många av oss.

Medverkande

Stefan Ingves, tidigare chef för Sveriges Riksbank
Mårten Bjellerup, chefsekonom Riksgäldskontoret
Laura Hartman, chefsekonom LO
Fredrik Holst, analyschef Sveriges Kommuner och Regioner

Programansvariga Kerstin Bjellerup och Cecilia Bäcklander
Tid Torsdag 16/11 kl. 13.00–16.30
Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16
Avgift 300 kr
Arrangemang nummer 232450

DIALOG OCH RESONEMANG I NUTID **23 november**

Det går ofta häpnadsväckande fort när dramatiska händelser i vår värld förändrar förutsättningarna, påverkar vår världsbild och vår vardag. Med relativt kort framförhållning vill vi erbjuda fördjupning i något aktuellt ämne. Vi har därför denna tid reserverad för ett arrangemang som tar upp en aktuell företeelse, ett samhällsproblem eller en frågeställning av intresse för våra medlemmar. Arrangemanget kommer att annonseras i nyhetsbrevet och på hemsidan.

Programansvarig Kerstin Bjellerup
Tid Torsdag 23/11 kl. 14.45–16.30
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 300 kr
Arrangemang nummer 232460

YTTERSTADEN **– DE FLESTA STOCKHOLMARES HEM** **7 december**

Från slutet av 1800-talet och under 1900-talet växte det fram nya förstäder som lade grunden till dagens Stockholm, en huvudstad präglad av rik mångfald och av olika stadsbyggnadskaraktärer och livsmiljöer. Kransen av 97 stadsdelar utanför innerstadens tullar utgör idag de flesta stockholmares hem. Det är till övervägande del här, och inte i innerstaden, som den växande befolkningen ska beredas plats och där löftet om 140 000 nya bostäder under perioden 2010–2030 ska infrias.

Temat och medverkande

Generalplaneinstitutet och översiktsplanen

Monica Andersson, fil.dr i statsvetenskap, tidigare stadsbyggnadsborgarråd i Stockholm, ordförande i Samfundet S:t Erik

Ytterstadens trafiklandskap

Susanne Ingo, arkitekt SAR/MSA, tidigare strateg på Trafikverket

Småstugebyggandet

– bra bostäder för skötsamma arbetare

Laila Reppen, arkitekt SAR/MSA

ABC-staden Vällingby – världens modernaste stad?

Ulrika Sax, tekn.dr i arkitektur och etnolog

Förortens centrum – från trivsel till trygghet

Stina Hagelqvist, fil.dr i konstvetenskap, Uppsala universitet

Stad och identitet

Elisabeth Lilja, docent i sociologi

Panelsamtal

Moderator Monica Andersson

Programansvarig Britt Olofsdotter, i samarbete med samfundet S:t Erik

Tid Torsdag 7/12 kl. 12.30–16.30

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 232470

Vandringar & exkursioner

KONSTVANDRINGAR

Vi återbesöker tre områden, men väljer nya rutter och nya konstverk. Vandringarna tar dig kring Djurgårdsbrunnsviken, till den nya stadsdelen Norra Djurgårdsstaden och stadens äldsta kvarter på Riddarholmen och i Gamla stan.

Max 25 personer per grupp.

Konstvandring kring Djurgårdsbrunnsviken

Vi börjar vår vandring vid Djurgårdsbron och fortsätter längs Djurgårdsbrunnsviken på Djurgårds-sidan. Här finns både äldre klassiska skulpturer och internationell samtidskonst.

Vi avslutar i närheten av Rosendals slott.

Mötesplats Blå porten, portalen nära Djurgårdsbron

Konst- och arkitektur i Norra Djurgårdsstaden

Nu är större delen av bebyggelsen i Hjorthagsområdet klar och flera nya konstverk är på plats. Vi vandrar längs Husarviken och upptäcker skulpturer både inne på gårdarna och på gator och torg.

Mötesplats Utanför Spårvägmuseet, Gasverks-torget

Konstvandring på Riddarholmen och i Gamla stan

Vi vandrar i Stockholms allra äldsta kvarter och upptäcker både äldre och nyare verk bland palats och trånga gränder.

Mötesplats Birger Jarls torg, vid Riddarholmskyrkan

Guider Marie Andersson och Eva Palmqvist, konstpedagoger och konstvetare, Konstvandringar Stockholm

Programansvarig Kati Engsner Heimdal

Avgift 630 kr

Tid

- Tre tisdagar 19/9, 26/9, 3/10
Grupp 1 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 232500
Grupp 2 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 232505
Grupp 3 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 232510
Grupp 4 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 232515
- Tre onsdagar 20/9, 27/9, 4/10
Grupp 5 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 232520
Grupp 6 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 232525
Grupp 7 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 232530
Grupp 8 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 232535

KULTURHISTORISKA VANDRINGAR I GAMLA STAN

Höstens vandringar tar dig till de äldsta delarna av Stockholm – Stadsholmen och Helgeandsholmen. Lär dig mer om stadsmurarna, om namnsättningen av kvarter, gator, gränder och torg, om klosterverksamhet, framstående byggnader, konstnärliga utsmyckningar och ankarlutar. Vår ciceron berättar om stadsutvecklingen, t.ex. hur den stora kroggatan, mode- och kappgatan och den litterära gatan vuxit fram.

Max 30 personer per grupp.

Inre Stadsholmen

Innanför den gamla stadsmuren, d.v.s. mellan Prästgatan och Baggensgatan.

Västra Stadsholmen och Helgeandsholmen

Området mellan Västerlånggatan, Stora Nygatan och gränderna där emellan. Vi slutar med ett kortare besök på Helgeandsholmen.

Östra Stadsholmen

Området mellan Skeppsbron, Slottsbacken och Österlånggatan med alla dess gränder.

Mötesplats för vandringarna
Järntorget vid pumpen

Ciceron och kontaktperson Berit Dahlström,
Stockholmskännare och socionom
bedavandringar@yahoo.com

Programansvarig Mattias Montell

Avgift 735 kr

Tid

- Tre måndagar 25/9, 2/10, 9/10
Grupp 1 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 232540
- Tre tisdagar 26/9, 3/10, 10/10
Grupp 2 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 232545
- Tre onsdagar 27/9, 4/10, 11/10
Grupp 3 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 232550
- Tre torsdagar 28/9, 5/10, 12/10
Grupp 4 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 232555

VANDRA I HISTORIEN

Kungsholmen, Gamla stan och Mariaberget bär på synliga eller dolda spår av historien. Individer och maktgrupperingar har påverkat samhällsutvecklingen liksom inflyttning, farsoter och bränder. Lär dig mer om din stads historia via dessa människors öden.

Max 25 personer per grupp.

Kungsholmen – från utkant till maktcentrum

Hur Kungsholmen förvandlats genom seklerna. Från lantliv till tidiga industriområden med garverier, manufaktur och salpetersjuderiet till dagens moderna stad med nybyggda bostadsområden, kontorskomplex och Stockholms stolta stadshus.

Mötesplats Stadshusets entré mot Hantverkargatan

Gamla stan

– om eldsjälur, bråkstakar och annat folk

Hör berättelser om människor som på olika sätt påverkat staden mellan broarna. Se hur människors liv och behov syns via skolorna, institutionerna för barn- och äldreomsorg, brott och straff liksom i religiösa byggnader.

Mötesplats Järntorget vid Evert Taubes staty

Mariaberget

– maktlösa och mäktiga som påverkat staden

På Mariaberget har dramatiska händelser ägt rum. Hör berättelserna om människorna som var med. Se spåren av verksamheter och upptäck byggnader som fortfarande finns kvar.

Mötesplats Slussen ovanför grindarna till Stadsmuseet

Ciceron Elisabeth Brenning, tidigare antikvarie på Stadsmuseet i Stockholm,
brenningelisabeth@gmail.com

Programansvarig Kati Engsner Heimdal

Avgift 735 kr

Tid

- Tre tisdagar 26/9, 3/10, 10/10
Grupp 1 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 232560
- Tre onsdagar 27/9, 4/10, 11/10
Grupp 2 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 232565
- Tre torsdagar 28/9, 5/10, 12/10
Grupp 3 kl. 14.00–15.30
Arrangemang nummer 232570

LANDSKAPET BERÄTTAR – EN RESA I TID OCH RUM

Historiska lantmäterikartor, hus och byar tillsammans med fysiska spår efter markanvändning, är delar av ett kulturarv som berättar om livet, samhällets och bondelandskapets utveckling under mer än två tusen år. Landskapsforskningens teori, metoder, källmaterial och kunskapsläge introduceras, liksom naturgivna förutsättningar. Vilken berättelse kan den intresserade själv bygga upp med hjälp av allmänt tillgängliga databaser och fältstudier?

Max 35 deltagare.

21/9 Historiskt landskap i geografiskt perspektiv Grundläggande begrepp och definitioner.

Föreläsare Johan Berg, fil.dr i kulturgeografi och Anders Yrgård, fil.lic. i naturgeografi, båda Stockholms universitet

28/9 Vad vet vi om det historiska landskapet?

Vilka historiska lämningar möter vi i landskapet och hur ska vi tolka dem? Presentation av exkursionsområdet och dess inslag av bronsålder, järnålder och medeltid.

Föreläsare Johan Berg

5/10 Mitt landskap

Lär känna några offentliga databaser. Introduktion och tips för eget arbete inför exkursionen. Handledning i datasal i Geovetenskapens hus, Frescati.
Föreläsare Johan Berg och Anders Yrgård

12/10 Resa i tid och rum

Heldagsexkursion med abonnerad buss och promenader i de historiska landskapen i trakten av Härkeberga, Enköping, Balingsta och Wik. Medtag gärna egna anteckningar (se 5/10) för frågor och diskussioner vid exkursionsplatserna.

Exkursionsledning Johan Berg och Anders Yrgård

Programansvarig Anders Yrgård

Tid Torsdag 21/9 och 28/9 kl. 14.00–15.45, torsdag 5/10 kl. 13.00–15.30 samt heldagsexkursion torsdag 12/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge samt Geovetenskapens hus, Frescati (5/10)
Samlingsplats och resväg till exkursionsmålet meddelas senare.

Tillgänglighet Lättgångna stigar och grusvägar.

Avgift 850 kr. Kostnad för lunch tillkommer.

Arrangemang nummer 232580

NATURVANDRINGAR

Höstens vandringar äger rum i två områden som har mycket gemensamt, men som också kan upplevas som varandras kontraster i det mellansvenska sprickdalslandskapet. Vi uppmärksammar flora och fauna, geologi och vatten, kulturminnen, friluftsvärden och annat som hör till landskapsbilden – i stort och smått. Egen matsäck medtages. Exkursionsmålen nås med SL-trafiken.

Max 30 deltagare.

5/10 Introduktion – föreläsning

Naturreservat i Stockholmstrakten, en översikt. Presentation av exkursionsmålen.

12/10 Gömmaren

Sjön Gömmaren med omgivande berghällar och tallskog är ett välbesökt naturreservat i Huddinge kommun, inklämt mellan tätbebyggelsen och den brusande E4:an. I väster Gömmarbäckens trolska ravin ned mot klassiska Vårby källa.

19/10 Nyckelviken

Nyckelvikens naturreservat mellan Värmdöleden och strandlinjen mot Saltsjön i Nacka kommun bjuder på allt från bergbunden hållmarkstallskog, till herrgårdsmiljö med artrikt parklandskap.

Föreläsare och exkursionsledare Bo Eknert, fil.lic. i biogeovetenskap, Stockholms universitet

Programansvarig Anders Yrgård

Tid Torsdag 5/10 kl. 14.00–15.45 samt exkursioner 12/10 och 19/10 ca 10.00–14.00

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Samlingsplats och resväg till exkursionsmålen meddelas senare.

Tillgänglighet Varierande terräng, skogsstigar och grusgångar. SL-förbindelse med promenad till besöksområdet.

Avgift 600 kr

Arrangemang nummer 232590

Universitetskurser

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms universitet eller närliggande universitet och högskolor, eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten. Kursernas omfattning anges i högskolepoäng. Studietakten innebär normalt motsvarande 7,5 poäng per termin, d.v.s. kvartsfart.

Undervisningen består av föreläsningar och/eller seminarier och ibland av studiebesök. Undervisningen meddelas i regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universitet eller högskola eller har doktorsexamen. Inga formella behörighetskrav ställs på deltagarna, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne anges detta särskilt.

Tentamensprov kan anordnas för dem som så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Obs! Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universitet och högskolor. Våra kurser är inte heller formellt poänggivande.

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer har förtur till påföljande termin.

Anmälan Ny anmälan krävs varje termin. Nya deltagare kan ansluta sig till en pågående flerteminskurs.

Kostnader för litteratur, kompendier och ev. entréavgifter tillkommer.

Kontaktperson för universitetskurser

Ingela Karlsson, 070-654 05 95
ingela.karlsson1@gmail.com.

► För kurslitteratur, se respektive kursbeskrivning på hemsidan: senioruniversitetet.se

Astronomi

ÖVERSIKTSKURS

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen syftar till att ge en bred översikt i ämnet astronomi. Vi behandlar de astronomiska objektens egenskaper, d.v.s. hur stjärnor, supernovor, svarta hål, galaxer och olika kroppar i solsystemet är uppbyggda samt varför och hur de bildas och utvecklas med tiden.

Vi synar de kalla molnen i Vintergatan och rörelsemönster som tyder på närvaron av en ännu oidentifierad massa, den mörka materien. Vi tar upp olika former av energi, strålning och krafter som styr utvecklingen i kosmos. Vi berör universums storskaliga struktur och vad kosmologiska teorier och observationer säger om utveckling från ett Big Bang till nu och vidare in i framtiden. Kursen behandlar i huvudsak modern astronomi som forskningsområde och inte hur man hittar olika objekt på himlen.

Kursledare Magnus Näslund, fil.dr, Stockholms universitet, magnus@astro.su.se

Tid Åtta måndagar kl. 14.00–16.30: 2/9–11/12, inkl. några uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge samt Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 232600

Ekonomisk historia

MASKINERNAS TID

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Ekonomisk historia är ämnet där dagens frågor om de svältande i överflödssamhället och teknikutvecklingens fortskridande mot allt mäktigare maskiner i människornas tjänst, ges sina historiska paralleller

och förklaringar. Här ges ett långsiktigt perspektiv på hur människan har försörjt sig och hur resurser har fördelats mellan individer och regioner.

Maskinernas tid är den andra delkursen av fyra totalt. Här följer vi de senaste tre hundra årens allt snabbare omvälvningar genom sekularisering, urbanisering och demokrati; kapitalism, kolonialism och kris. Delkursen fördjupar även förståelsen av 2000-talets globala ekonomi som laddar vår tids politiska landskap.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Daniel Berg, fil.dr, Stockholms universitet, daniel.berg@ekohist.su.se

Tid Fem onsdagar kl. 9.30–12.00: 4/10, 11/10, 18/10, 25/10, 1/11 samt tre onsdagar 8/11, 15/11, 22/11 kl. 10.00–12.30

Lokal Norrmalmsskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 232610, bokad plats i Norrmalmsskyrkan.

► *Vi erbjuder också en ljudinspelning av kursen, som blir tillgänglig tre arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum. En ljudlänk läggs upp på Mina sidor. Du kan lyssna t.o.m. två veckor efter avslutad kurs. Avgift och arrangemangnummer, se nedan.*

Avgift 725 kr, ljudinspelning av föreläsningen

Arrangemang nummer 232611

Filosofi

FILOSOFISKA FRÅGOR 2

Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kan handlingar vara fel även om de maximerar välbefinnande? Har moralfrågor riktiga svar, eller är det bara tycke och smak? Finns det kunskap som är helt säkert, eller kan allt behöva omprövas? Hur får ord mening, och hur förhåller sig språket till världen?

Vi tar upp utvalda filosofiska problem och gestalter inom såväl praktisk (moralfilosofi, etik) som teoretisk filosofi (språkfilosofi, kunskapsteori). Utifrån originaltexter, välskrivna sekundärlitteratur och föreläsningar kommer vi tillsammans att studera och utvärdera filosofernas försök att besvara dessa frågor.

Kursen är en fortsättning från vårens kurs *Filosofiska frågor 1*.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Henrik Ahlenius, fil.dr, Stockholms universitet, henrik.ahlenius@philosophy.su.se och Pelle Leth, fil.dr, Stockholms universitet, plt@du.se

Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:

13/10, 20/10, 10/11–15/12

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 232620

► *Ett kompendium, som kan skrivas ut från hemsidan, är framtaget till kursen. Om du inte har den möjligheten, kan du köpa kompendiet här. Välj då båda arrangemangnumren ett för kursen och ett för kompendiet.*

Avgift kompendium 250 kr

Arrangemangnummer kompendium 232621

KONTINENTAL FILOSOFI FÖRÄNDRINGENS UTOPISKA ÖGONBLICK

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Tiderna förändras – men vad är en förändring? Var sker den? Och när? Förändring erfars men undflyr tanken. Paradoxen utsägs i filosofins begynnelse och slutsatsen kvarstår: förändring sker inte i tid och rum men i ett utopiskt ögonblick. Den kristne Paulus anammar bilden: ögonblicket hyser mysteriet. Och konsten anammar arvet: kärlekens förlovade stund, förblandningens omvälvande gränsland, poetens skapande ögonblick säger det out-sägliga i variationer. Kursen begrundar filosofiska implikationer med nedslag i Dantes *Den gudomliga komedin*, Goethes *Faust*, Kierkegaards och Nietzsches otidsenliga skrifter, Prousts spaningar och 1900-talets filosofiska strömningar.

Kursen riktar sig till den som söker en kritisk förståelse av en värld beskriven i filosofi, konst och litteratur. Deltagare kan ha följt kurser i filosofi och/eller kontinental filosofi alternativt odlat motsvarande intresse.

Kursledare Anna-Lena Renqvist, fil.dr, Södertörns högskola, annalena.renqvist@filosofisktforum.se, 070-374 91 98

Tid Åtta torsdagar kl. 10.00–13.00:

12/10–26/10, 16/11–14/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 950 kr, inkl. kompendium

Arrangemang nummer 232630

Geovetenskap

SVERIGE FRÅN GRUNDEN

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 1:2.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Geovetenskap är samlingsrubriken för läran om mark, luft och vatten – grunden för vår livsmiljö. Intresset för geoämnen ökar. Den här nybörjarkursen öppnar dörren till förståelse av geologi och naturlandskap i Sverige och vårt nordiska närområde. Lär dig undersöka och identifiera våra vanligaste ”stenar” – kvarts, kalksten, alunskiffer och andra mineraler och bergarter som bygger upp vår miljö och bidrar till en gynnsam samhällsutveckling. Upplev hur naturlandskapets berg, dalar, slätter och jordlager hänger ihop i en mångmiljonårig skapelseberättelse. Under hösten fokuserar vi på berggrunden, och till våren på jordtäcket. Kursen kräver inga särskilda förkunskaper.

Obs! Kursen har getts vid ett tidigare tillfälle.

Kursledare Anders Yrgård, fil.lic., i naturgeografi, Stockholms universitet, anders.yrgard@hotmail.com
Dessutom medverkar lärare från Sveriges geologiska undersökning (SGU) och/eller Naturhistoriska riksmuseet.

Tid Sex tisdagar kl. 13.00–15.30: 19/9, 26/9, 10/10, 17/10, 7/11, 21/11 samt heldagsexkursion till Utö tisdag 3/10. Studiebesök tisdag 31/10 på Naturhistoriska riksmuseet.

(Beroende på årstidsutvecklingen, kan en föreläsning ersättas med utomhusverksamhet).

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Tillgänglighet Utö är backigt, men med mestadels lättgångna gångvägar. Ta gärna med gästavar om du är van vid det.

Avgift 1 450 kr. Entréavgift till museum, avgift för båtresa till Utö ca 150 kr och lunch på Utö värdshus tillkommer.

Arrangemang nummer 232640

Historia

DET MODERNA SAMHÄLLET 1800–2000

Grundkurs: 30 poäng. Moment 3:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

De senaste tvåhundra årens historia kan tyckas ganska nära för oss som lever idag, men perioden rymmer också svårgripbara kontraster mellan å ena sidan utveckling och modernisering, och å andra

sidan stora katastrofer. I den tredje terminens studier handlar det därför om att kontextualisera och skapa sammanhang kring olika processer. Vi studerar industrialiseringen, demokratiseringen av det moderna samhället och de sociala rörelsernas framväxt, och även imperialismen, kapprustningarna, världskrigen, liksom förintelsen och andra brott mot mänskligheten som varit utmärkande för 1800- och 1900-talen. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Anne Hedén, fil.dr, verksam vid Mittuniversitetet och Stockholms universitet, anne.heden@miun.se

Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:
29/9, 13/10, 20/10, 27/10 (prel. studiebesök), 10/11, 24/11, 8/12, 15/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Kostnad för museibesök tillkommer.

Arrangemang nummer 232650

STOCKHOLMS HISTORIA DET GAMLA STOCKHOLM

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 1:2.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen tar upp Stockholms historia över två terminer. Under den första terminen följer vi stadens utveckling från dess början fram till dess att den moderna staden börjar växa fram runt sekelskiftet 1800.

Vi kommer att fördjupa oss i stadsplanering, skråväsendets framväxt, borgmästarnas och rådmännens arbete, kriminalitet och köpmännens villkor. Vi läser även om vardagslivet, såsom det kunde te sig för kvinnor, invandrare och gamla.

Vi läser litteratur om Stockholm, studerar källor från den stockholmska verkligheten och diskuterar bilder, målningar och kartor. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet, niklas.ericsson@historiker.se, 070-731 19 48

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:
22/9, 29/9, 13/10 (halvgrupp), 20/10 (halvgrupp), 27/10, 10/11, 17/11 (museibesök), 24/11 (halvgrupp), 1/12 (halvgrupp), 8/12

Lokal Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 450 kr. Kostnad för kompendier och museibesök ca 450 kr, tillkommer.

Arrangemang nummer 232660

Idéhistoria

ANTIKEN OCH MEDELTIDEN

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Idéhistoria handlar om tänkandets historia; föreställningar om kosmos, naturen och kulturen. Kursen motsvarar första momentet på grundkursen vid universitetet. Det ägnas åt antiken och medeltiden fram till år 1300. Avsikten är att öka förståelsen för vissa idékomplex såsom den aristoteliska respektive den platonska tanketraditionen, vilka senare har präglat vårt sätt att se på det mesta. Här besvaras varför den grekiska filosofin kom att få en dominerande roll i den västerländska kulturen. Det rymmer en översikt över företeelser t.ex. framväxten av moderna politiska begrepp och modeller såsom demokratin eller rättsstatstanken som ideal. Momentet belyser mötena mellan kristendom och filosofi liksom uppkomsten av islam och dess effekt på utvecklingen.

Kursledare Erland Sellberg, professor emeritus, Stockholms universitet, erland.sellberg@idehist.su.se
Tid Åtta onsdagar kl. 14.00–16.30: 27/9–11/10, 25/10, 8/11, 15/11, 29/11, 6/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 232670, bokad plats på Hagagatan.

► *Vi erbjuder också en ljudinspelning av kursen, som blir tillgänglig tre arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum. En ljudlänk läggs upp på Mina sidor. Du kan lyssna t.o.m. två veckor efter avslutad kurs. Avgift och arrangemangsnummer, se nedan.*

Avgift 725 kr, ljudinspelning av föreläsningen
Arrangemang nummer 232671

Konstvetenskap

FRÅN 1700-TALET TILL ÅR 1900

Grundkurs: 30 poäng. Moment 3:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen behandlar den västerländska konstens historia från antiken till nutid. Målet är att skapa en systematisk överblick över det andliga livet i västvärlden från förhistorisk tid fram till våra dagar. Moment 3 ägnas åt perioden 1700 till år 1900 och formspråkets utveckling från klassicism till post-

impressionism. I fokus står övergången från kunglig magnificens till borgerskapets dominans och från romantiska utopier till franska revolutionens nya idéer. Vi betraktar konstens liv inom akademi och ”fri” offentlighet, utveckling av konstkritik samt den psykologiska konsten. Föreläsningarna kompletteras med studiebesök.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Svetlana Svensson, fil.dr, Stockholms universitet, s.ya.svensson@gmail.com

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

29/9–27/10, 10/11, 24/11, 1/12

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 1 450 kr. Kostnad för studiebesök tillkommer.

Arrangemang nummer 232680

KONST OCH ARKITEKTUR UNDER 1900-TALET

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 1:2.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Med utgångspunkt i 1800-talets slut gör vi under två terminer en exposé över 1900-talets och samtidens olika arkitektur- och konstriktningar. Konstens roll och konstnärsrollens förändring under 1900-talet diskuteras. Under kursens gång kommer vi att se hur estetisk experimentlusta gång på gång förändrar förutsättningarna för vad konst är och vad en konstnär gör. Inom arkitekturen följer vi modernismen från de tidiga pionjörerna till den världsomspännande internationella stilen, liksom motståndet mot modernismen. På detta följer den experimentella och visionära arkitekturen under 1960-talet och postmodernismen. Avslutningsvis behandlas den samtida konsten och arkitekturen.

Kursledare Peder Fallenius, fil.dr, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm, peder.fallenius@swedishprogram.org
070-254 16 16

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

22/9–27/10, 10/11, 17/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 450 kr

Arrangemang nummer 232690

Litteraturvetenskap

LITTERATUREN OCH DESS HISTORIA – FRÅN ANTIKEN TILL MEDELTIDEN

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

I alla tider har människor skapat olika former av litteratur. Kursen behandlar litteraturen och dess historia från antiken till nutid, med fokus på den västerländska litteraturens utveckling. Den ger även en inblick och övning i litteraturvetenskaplig teori och metodik.

Moment 1 omfattar antikens och medeltidens litteratur. Exempel på författare och texter som vi läser är: Homeros, Sapfo, Sofokles, Bibeln, Vergilius och Dante. Fokus ligger på de litterära texterna men även övergripande aspekter av litteraturens historia behandlas.

Höstens moment förutsätter inga förkunskaper i litteraturvetenskap och kan med fördel läsas av deltagare som tidigare följt senare delar av kursen.

Kursledare Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap, Stockholms universitet, hakan.trygger@littvet.su.se
Tid Åtta måndagar kl. 10.00–12.30:
25/9, 2/10, 16/10, 23/10, 6/11, 20/11, 4/12, 18/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 232700

Ornitologi

FLYTTFÅGLAR

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen ger en överblick över fåglar i allmänhet, svenskt fågelliv i synnerhet och fågelskådning. Fokus ligger på kännetecknen av våra vanligaste arter när det gäller både utseenden och läten. Första delen av kursen består av fyra föreläsningar som behandlar fåglar som organismer, och ger en systematisk genomgång av olika fågelgrupper, fågelmiljöer och särskild betoning på fågelflyttning. Den andra delen av kursen utgörs av två exkursioner till olika fågelmiljöer i stockholmstrakten där rastande och sträckande fåglar studeras. Samtliga exkursionsmål är belägna så att de kan nås med allmänna färdmedel, men samåkning med bil kan ev. ordnas. Kursen kräver inga formella kunskaper, men

deltagarna bör ha grundläggande och utvecklade kunskaper i ornitologi. Fältstudierna kräver lämplig utrustning.

Kursledare Henrik Waldenström, tidigare verksam vid Världsnaturfonden, WWF, mångårig exkursionsledare inom Stockholms Ornitologiska Förening (StOF), fil.kand., Stockholms universitet, 070-536 73 14, henrik.waldenstrom@outlook.com
Tid Fyra onsdagar kl. 10.00–12.30:
13/9, 20/9, 4/10, 11/10 samt två exkursioner, torsdagarna 14/9, 21/9 kl. 8.00–14.00
Exkursionsplatser
14/9 Torö/Örudden, skådning av sträckande fåglar
21/9 Hjälstaviken, skådning av rastande fåglar
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Milersättning till förare vid ev. samåkning tillkommer.
Arrangemang nummer 232710

Religionshistoria

DE ABRAHAMITISKA RELIGIONERNA: ISLAM, JUDENDOM, KRISTENDOM

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

I den här delkursen står de tre abrahamitiska religionerna i centrum. Vi belyser det som förenar de tre besläktade religionerna, likaväl som vi lär känna det som skiljer mellan – och inom! – de tre traditionerna. Vi behandlar judendomen och islam från äldsta tid och följer dem fram till nutiden. Då det gäller kristendomen koncentrerar vi oss på den första dramatiska tiden och den tidiga kyrkans historia. Kursens fyra moment är fristående och kan läsas var för sig och förutsätter inga förkunskaper i religionshistoria. Höstens moment kan med fördel läsas även av deltagare som tidigare läst andra delar av kursen. Ett studiebesök är inplanerat.

Kursledare Sten Skånby, fil.dr, Stockholms universitet, 070-812 67 57
Tid Åtta tisdagar kl. 10.00–12.30:
3/10–21/11 samt 28/11 (prel. studiebesök)
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr. Kostnad för studiebesöket kan tillkomma.
Arrangemang nummer 232720

Statsvetenskap

INTERNATIONELL SÄKERHET OCH VÄPNADE KONFLIKTER

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Säkerhet och osäkerhet är återkommande samtalsämnen. Osäkerhet om världssamfundets utveckling och staters framtid, liksom den mänskliga fortlevnaden, karaktäriserar mycket tänkande och agerande. Våldets och krigens karaktär ändras, liksom hoten och farorna, liksom mål, medel och resultat. Kursen fokuserar på hur utvecklingen har sett ut med avseende på krig och våldsanvändning i det långa och korta perspektivet, med syfte att bättre kunna möta dagens och morgondagens utveckling. Viss orientering ges också om modern stormaktspolitik och svensk säkerhetspolitisk historia. Kursen kräver inga förkunskaper och kan med fördel följas även av deltagare från tidigare kurser i internationella relationer. Litteraturen ska ses som bredvidläsningslitteratur.

Kursledare Bertil Nygren, docent, Stockholms universitet, bertil.nygren@statsvet.su.se
Tid Sex torsdagar kl. 13.30–16.30:
9/11–14/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 232730

DET SVENSKA MEDLEMSKAPET I EU – VEM PÅVERKAR VEM OCH HUR GÅR DET TILL?

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Sverige har i snart 30 år varit medlem i EU. Vad har det betytt för hur vårt land styrs och har vi kunnat påverka styret i övriga Europa? Kursen fokuserar på att beskriva och analysera de olika institutioner och mekanismer som påverkar Sveriges integration med den europeiska unionen – både de som verkar för och de som verkar emot en integration kommer att diskuteras.

Kursen beskriver och analyserar hur institutioner som Europaparlamentet, Europeiska rådet, ministerrådet, EU-domstolen och EU-kommissionen fungerar. Vidare behandlas hur nivåerna är kopplade till varandra via mekanismer, som EU:s valsystem, misstroendeomröstningar, kommittologin, förhandsavgörande och EU:s ordförandeskap.

Kursledare Torbjörn Larsson, docent, Stockholms universitet, torbjorn.larsson@statsvet.su.se
Tid Två torsdagar kl. 13.00–15.30:
9/11 (Sandlersalen), 21/12 samt sex måndagar
13/11–18/12 kl. 13.00–15.30
Lokal Sandlersalen, ABF-huset, Sveavägen 41, samt Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 450 kr
Arrangemang nummer 232740

Tvärvetenskap

PÅ TVÄRS I KULTUREN KULTURENS EPOKER – MEDELTIDEN

Fristående kurs: 7,5 poäng.
Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Medeltiden har rykte om sig som mörk och dyster – som om inte hövishet och helgon, feodalism och skolastik, andakt och distinktioner, lutor och bullor vittnade om den mest utsökta förfining! Med medeltiden fortsätter vi vår serie om kulturhistoriens epoker. Vi bekantar oss med historia, religion, konst, litteratur, musik, filosofi och det antika arvet under europeisk och svensk medeltid. Föreläsningarna varvar översikt och fördjupning. Några lektioner erbjuder tillfälle för diskussion av källor och klassiska verk. I anslutning till undervisningen erbjuds även andra aktiviteter, som t.ex. museibesök.

Kursledare
Daniel Berg, fil.dr i ekonomisk historia
Gwendolyne Gray Knight Keimpema, fil.dr i historia
Palle Leth, fil.dr i filosofi
Pia Bengtsson Melin, fil.dr i konstvetenskap
Johannes Siapkas, docent i antikens kultur och samhällsliv
Sten Skånby, fil.dr i religionsvetenskap
Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap
Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap
Tid Nio torsdagar kl. 13.00–15.30: 5/10–19/10, 2/11–16/11, 30/11–7/12 samt 14/12 (Katasalen)
Obs! 5/10 kl. 13.00–16.00
Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37 samt Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 600 kr
Arrangemang nummer 232750

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är begränsat till mellan 7 och 14 deltagare (exkl. kursledaren) för de kurser som går på Hagagatan, om inget annat anges. Detsamma gäller distanskurserna.

Tid

Höstterminens kurser pågår i regel i tio veckor, i normalfallet med start i vecka 39. Om någon lektion ställs in, t.ex. på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen i regel in i veckan efter den ordinarie kurstidens slut.

Lokalerna på Hagagatan är anpassade för personer med funktionsvariationer. Lokalerna är utrustade med wifi.

Anmälan För att försäkra dig om en plats bör du anmäla dig i god tid före vecka 39. Kurser med färre än 7 deltagare ställs vanligtvis in ca en vecka före kursstart. Kurser med få deltagare betalar en något högre avgift.

Lsåret 2023/2024

De flesta språkkurserna är läsårskurser. Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över två terminer har förtur till vårterminen. Förtursanmälan kan enbart göras under en begränsad tid och via hemsidan, ej med talong.

Kostnader för kursmaterial kan tillkomma

Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32 och Ferdosi bokhandel, Odengatan 21 har studeranderabatt mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse. Om du beställer litteratur på nätet från Ferdosi är den redan rabatterad.

Distansundervisning

Några av höstens kurser genomförs på distans. Vi använder videoplattformen Zoom. Lektionerna leds av din kursledare och du och övriga deltagare kan ställa frågor och prata med varandra. Undervisningen kan exempelvis ske med ljudfiler, filmklipp precis som i ett vanligt klassrum.

Du kan delta i mötet från en dator, surfplatta eller en smart mobiltelefon.

Du får en inbjudan från kursledaren via e-post. I inbjudan finns en länk till kursen, som du klickar på. Inbjudan kan du även hitta på *Mina sidor*.

Kursledaren öppnar lektionen en kvart före den angivna starttiden för att kontrollera att kamera och mikrofon fungerar för samtliga deltagare.

Kontaktperson för språkcirklar

Ann-Marie Engback,
073-981 47 16
annmarie.engback@icloud.com

Kontaktperson för övriga studiecirklar

Hans Nilsson,
073-342 42 54
hansnilssonlimhamn@gmail.com

► För kurslitteratur, se respektive kursbeskrivning på hemsidan: senioruniversitetet.se

Språk

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Behöver du byta studiegrupp, kontakta Ann-Marie Engback.

För kurserna i moderna språk tillämpar Senioruniversitetet Europarådets nivåskala. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv.

Webbaserad språkguide finns på hemsidan senioruniversitetet.se, där du kan testa dina kunskaper i de vanligaste språken.

Språkkurserna står i ordning efter kraven på förkunskaper.

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Om du t.ex. har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2.

Nivå A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t.ex. var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

Nivå A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o.d. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

Nivå B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen.

Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

Nivå B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

Nivå C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

Nivå C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t.ex. ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2+, se sid. 39.

Ledare:

George Nehme, auktoriserad tolk,
nehmegeorge@hotmail.com

A1. KOMMUNIKATIV ARABISKA – NYBÖRJARKURS

Är du nyfiken på arabiska? Vi lär oss enkla fraser och meningar för att kunna kommunicera i vardags-samtal. Vi går igenom skriftformen i lugnt tempo.

Ledare George Nehme

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:

25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232800

A2+. KOMMUNIKATIV ARABISKA

Vi läser texter med olika stilar och innehåll, även dagsaktuella ämnen. Vi övar på muntlig redovisning av diverse aktiviteter och fördjupar oss i grammatiken.

Ledare George Nehme

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:

25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232801

Engelska

Beträffande nivåbeteckningarna A2–C1, se sid. 39.

Ledare:

Henrik Forsslund, fil.mag.,
henrik.forsslund@gmail.com

Bradley Knopff, B.A. in North American Literature,
Ph.D. in Social Anthropology, bdknopff@gmail.com

Mortimer McCarthy, B.Com.

morty.mccarthy@folkuniversitetet.se

Jonathan Stoch,

jonstoch@hotmail.com, 070-766 06 10

A2. BRUSH UP YOUR ENGLISH

Vi följer kursboken, har gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Tio måndagar kl. 15.15–16.45:

25/9–11/12, ej 30/10, 27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232802

B1. IMPROVE YOUR ENGLISH

Vi följer kursboken, har gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Nio torsdagar kl. 11.30–13.00:

28/9–7/12, ej 9/11, 30/11. Extralektion tisdag 7/11

kl. 15.00–16.30, rum meddelas senare.

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232803

B1. IMPROVE YOUR ENGLISH

Kursen fokuserar på studier av kursbok, dagsaktuella texter, videoprogram och gruppvisa diskussioner. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Henrik Forsslund

Tid Tio tisdagar kl. 13.15–14.45: 3/10–5/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232804

B1. DISCUSSING THE LATEST NEWS

A course for those who want to practice their English by discussing what is happening in the world. As an integrated part of the course there will be stimulating discussions and debates focusing on the latest events in British, American and Swedish society. We will focus on good everyday English and a useful modern vocabulary.

Ledare Jonathan Stoch

Tid Tolv tisdagar 26/9–12/12:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.15–12.45

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr

Grupp 1 **Arrangemang nummer** 232805

Grupp 2 **Arrangemang nummer** 232806

B2. ADVANCE YOUR ENGLISH

Vi följer kursboken, har gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

28/9–7/12, ej 30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232807

B2. ENGLISH LITERATURE: THE WORLD OF WRITERS TODAY

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Ledare Bradley Knopff

Tid Tio onsdagar kl. 15.00–16.30:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232808

C1. THE INFLUENCES OF ENGLISH WRITERS PAST AND PRESENT

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Max 10 deltagare.

Ledare Bradley Knopff

Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30:

25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232809

Franska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 39.

Ledare:

Caroline Alfandari, formateur Français langue étrangère (FLE), caroalfandari@hotmail.com

Carola Almqvist, fil.mag.,
almqvist.carola@gmail.com, 070-494 90 68

Pierre Barin-Turica, formateur Français langue étrangère (FLE), pbtusve@hotmail.com

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE), leilabrioschi@gmail.com

Sigun Dafgård Norén, fil.dr,
s.dafgard@gmail.com, 08-84 85 18

Karin Gadelii, fil.mag., f.d. rektor för Svenska skolan i Paris, k.gadelii@gmail.com

Gabriele Garibaldi, M.A.,
ga.garibaldi@gmail.com

Sylvia Martin, fil.mag.,
sylvia.maryann.martin@gmail.com, 073-209 80 60

Françoise Sule, universitetsadjunkt,
francoise.sule@telia.com

Muriel Wellander, formateur Français langue étrangère (FLE), muriel@wellander.com

A1. FRANÇAIS – DÉBUTANTS

En kurs för dig som är nybörjare. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagsamtal.

Nybörjarkurs

Första terminen

Ledare Gabriele Garibaldi

Tid Tio fredagar kl. 11.15–12.45:
29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232812

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Tredje terminen

Ledare Caroline Alfandari

Tid Tio fredagar kl. 11.30–13.00:
29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232813

Femte terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio fredagar kl. 12.30–14.00: 29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
(max 10 deltagare)

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232814

Repetitionskurser (nivå A1 och A2)

A1. VOUS AVEZ OUBLIÉ VOTRE FRANÇAIS?

En kurs för ”falska” nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker att du glömt det mesta.

Första terminen

Form Distanskurs via Zoom. Tre fysiska tillfällen:
6/10, 10/11, 8/12

Ledare Karin Gadelii

Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00: 6/10–8/12 (3/11
ersätts av ett Zoom-möte torsdag 2/11)

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
(max 10 deltagare)

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232816

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232817

Ledare Gabriele Garibaldi

Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232818

Tredje terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio onsdagar kl. 11.15–12.45: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232819

Ledare Caroline Alfandari

Tid Tio fredagar kl. 13.30–15.00: 29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232820

Femte terminen

Ledare Carola Almqvist

Tid Tio onsdagar kl. 15.00–16.30:
4/10–13/12, ej 1/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232821

A2. RÉVISEZ VOTRE FRANÇAIS!

Vi repeterar grammatik och utvidgar ordförrådet samt övar praktisk vardagsfranska.

Femte terminen

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232823

Sjätte terminen

Ledare Carola Almqvist

Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00:

5/10–14/12, ej 2/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232824

A2. RÉVISEZ VOTRE FRANÇAIS!

Vi repeterar grammatik och utvidgar ordförrådet samt övar praktisk vardagsfranska. Vi läser också en bok som består av tre korta noveller i lätt franska.

Nionde terminen

Ledare Pierre Barin-Turica

Tid Tio måndagar kl. 12.45–14.15: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232825

Ledare Pierre Barin-Turica

Tid Tio fredagar kl. 12.30–14.00: 29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232826

A2+. RÉVISEZ VOTRE FRANÇAIS!

Vi arbetar med att, på en mer avancerad nivå, utvidga och befästa ordförrådet, studera nya grammatiska moment och öva konversation.

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 26/9–5/12, ej 31/10

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232828

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:

27/9–6/12, ej 1/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232829

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:

22/9–8/12, ej 6/10, 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 231830

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

B1. CONVERSATION ET GRAMMAIRE

Vi följer en grammatisk lärobok och läser autentiska artiklar av olika slag, samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga, grammatisk säkerhet och ordförråd.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:

25/9–4/12, ej 30/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232832

B1. LITTÉRATURE, CONVERSATION ET GRAMMAIRE

Vi läser skönlitterära texter och tidningsartiklar samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga, grammatisk säkerhet och ordförråd.

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio onsdagar kl. 11.15–12.45:

27/9–6/12, ej 1/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232833

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio tisdagar kl. 11.15–12.45: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232834

Ledare Pierre Barin-Turica

Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232835

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio fredagar kl. 11.15–12.45:

22/9–8/12, ej 6/10, 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232836

B1+. LITTÉRATURE, CONVERSATION ET GRAMMAIRE

Lecture d'un roman suivie de discussions et approfondissement de certains points de grammaire.

Ledare Sylvia Martin

Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00: 29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232837

B2. LITTÉRATURE, CONVERSATION ET GRAMMAIRE

Lecture d'un roman et d'éventuels articles, suivie de discussions et approfondissement de certains points de grammaire.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45:

25/9–4/12, ej 30/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232839

B2. SEPT JOURS EN FRANCE ET DANS LE MONDE FRANCOPHONE

En se basant sur des thèmes de discussion variés pour parler d'aujourd'hui, les participants améliorent leur production orale générale et leur prise de parole. Nous utilisons des supports multimédias variés (presse écrite, programmes télévisés ou radiophoniques, chansons) qui viennent principalement de France, mais aussi du monde francophone. Déroulement des cours: discussion, débat, jeu de rôle, exercice d'intonation, beaucoup de vocabulaire utile et un peu de grammaire.

Ledare Françoise Sule

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:

3/10–12/12, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232840

B2. VOIX DE L'OcéAN INDIEN ET DE LA NOUVELLE-CALÉDONIE

A la découverte de la littérature francophone de Madagascar, des Mascareignes (île Maurice et île de la Réunion) et de la Nouvelle Calédonie! Grâce à la lecture et l'analyse de trois romans contemporains, partons découvrir un autre hémisphère avec Le Clezio, Natacha Appanah et Michèle Rakotoson! Les cours fonctionnent comme un groupe de lecture.

Trois échanges par Zoom avec les auteurs sont programmés.

Form Kursen ges på Hagagatan, men tre lektioner med författarsamtal ges via Zoom.

Ledare Françoise Sule

Tid Tio tisdagar kl. 13.15–14.45:

3/10–12/12, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232841

B2. LITTÉRATURE ET CIVILISATION

Durant ce cours, nous lisons un roman francophone, chapitre par chapitre. Nous discutons des faits de société et de l'actualité en France. Rappel de points de grammaire et enrichissement du vocabulaire.

Ledare Pierre Barin-Turica

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232842

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232843

B2. NE CESSEZ PAS DE PARLER FRANÇAIS!

Nous développons l'expression orale à travers des faits d'actualité, des vidéos à caractère culturel et sociétal ainsi que des articles de la presse française.

Ledare Pierre Barin-Turica

Tid Tio måndagar kl. 14.45–16.15: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232844

B2+. LECTURE, CONVERSATION ET GRAMMAIRE

Lecture d'un roman suivie de discussions et approfondissement de certains points de grammaire. En plus, conversation générale et étude de vocabulaire actuel et moderne.

Max 10 deltagare.

Ledare Sylvia Martin

Tid Tio tisdagar kl. 10.30–12.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232845

Avancerade kurser (nivå C1 och C2)

C1. LECTURE ET DISCUSSION

Grâce à la lecture d'un roman et un échange sur différents sujets d'actualité tirés de programme télévisés ou radiophoniques, les participants pourront consolider leur maîtrise du français et approfondir leurs connaissances linguistiques et culturelles.

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:
21/9–7/12, ej 5/10, 2/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232846

C2. LECTURE ET DISCUSSION

Vous aimez lire des livres en Français et avez un bon niveau d'expression? Venez développer votre capacité de communiquer en Français, avec un vocabulaire avancé. Nous étudions des romans contemporains de littérature française et francophone, et discutons aussi d'autres sujets.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio tisdagar kl. 11.15–12.45; 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232847

Grekiska – klassisk

Ledare:

Claes-Håkan Thorell, leg. gymnasielärare i latin, grekiska, spanska, ch.thorell@telia.com

A1. INTRODUKTIONSKURS

Vi lär oss det grekiska alfabetet, språkets historia, uttalet och grunderna i grammatiken. Vi läser korta citat och tillrättalagda texter. Det klassiska Greklands historia, konst, litteratur, mytologi och filosofi behandlas. Grekiskans stora inflytande på moderna språk betonas. Vi studerar lånord, vardagliga ord och termer inom teknik och vetenskap, och hur dessa är uppbyggda av grekiska ordstammar (telefon, helikopter, astronaut, psykologi o.s.v.). ”Rena rama grekiskan” kan plötsligt bli begriplig!

Ledare Claes-Håkan Thorell

Tid Tio fredagar kl. 12.00–13.30:
29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232848

Grekiska – nygrekiska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2, se sid. 39.

Ledare:

Eva Broman, fil.lic., eva.broman@gmail.com

A1. NYBÖRJARKURS

Vi bygger upp ett basordförråd och tränar grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turist-situationer och får en orientering om det moderna Greklands samhällsliv och kultur.

Max 10 deltagare.

Ledare Eva Broman

Tid Tio måndagar kl. 13.15–14.45:
25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232849

A2. FORTSÄTTNINGSKURS

Vi bygger vidare på vårt basordförråd och fördjupar de grammatiska kunskaperna. Undervisningen kompletteras med muntliga övningar (som omfattar frågor på stycken i läroboken och vardagliga samtal) och en fortsatt orientering om det moderna Greklands historia, samhällsliv och kultur. För att delta i kursen bör du ha läst kursboken *Nygrekiska 1*.

Ledare Eva Broman

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232850

Italienska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 39.

Ledare:

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE), leilabrioschi@gmail.com

Sabrina Cogo, masterexamen, italienskamedsabrina@gmail.com

Gabriele Garibaldi, M.A., ga.garibaldi@gmail.com

Alberto Greco, M. Phil., alberto.greco@folkuniversitetet.se

Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

Maria Tikka, fil.dr, i italienska, maria.tikka@su.se

Göran Widlund, fil.kand., gwidlund@gmail.com

A1. NYBÖRJARKURSER

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Ledare Maria Tikka

Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232851

Ledare Gabriele Garibaldi

Tid Tio torsdagar kl. 15.30–17.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232852

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Tredje terminen

Ledare Maria Tikka

Tid Tio torsdagar 28/9–30/11:

Grupp 1 kl. 13.30–15.00

Grupp 2 kl. 15.15–16.45

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 **Arrangemang nummer** 232853

Grupp 2 **Arrangemang nummer** 232854

A2. FORTSÄTTNINGSKURSER

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Fjärde terminen

Ledare Göran Widlund

Tid Tio onsdagar kl. 11.15–12.45:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon (max 10 deltagare)

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232856

Femte terminen

Ledare Alberto Greco

Tid Tio tisdagar 26/9–28/11:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.30–13.00

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 **Arrangemang nummer** 232857

Grupp 2 **Arrangemang nummer** 232858

Åttonde terminen

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 9.15–10.45:

25/9–11/12, ej 23/10, 30/10

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232859

B1. STUDIAMO E PARLIAMO ITALIANO

Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 11.00–12.30:

25/9–11/12, ej 23/10, 30/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232861

B1+. STUDIAMO E PARLIAMO ITALIANO

Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

28/9–7/12, ej 2/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232862

B1+. CONVERSAZIONE

Vi vidareutvecklar den muntliga kompetensen och ordförrådet genom att läsa en modern italiensk roman. Vi diskuterar italienskt samhällsliv och kultur som lyfts fram under läsningen och fördjupar oss i vissa grammatiska moment. Du bör vara på en nivå som ligger över B1.

Ledare Alberto Greco

Tid Tio torsdagar 28/9–30/11:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.15–12.45

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Grupp 1 **Arrangemang nummer** 232863

Grupp 2 **Arrangemang nummer** 232864

B2. STUDIAMO E PARLIAMO ITALIANO

Approfondiamo la conoscenza della lingua e della cultura italiana, imparando a comunicare in italiano in maniera appropriata al contesto, in situazioni formali e informali e su temi di attualità. È rivolto a coloro che intendono consolidare una competenza dell'italiano di livello intermedio.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio torsdagar kl. 11.15–12.45:

28/9–7/12, ej 2/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232865

C1. L'ITALIA E I SUOI FILM

Verranno presentati e analizzati dei film italiani. I partecipanti durante il corso parleranno ed esprimeranno le loro opinioni in Italiano. Il corso e' un libero proseguimento dei precedenti corsi sui film italiani.

Ledare Antonello Motta

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:

25/9–11/12, två uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232867

C1. LEGGIAMO E ANALIZZIAMO UN ROMANZO ITALIANO

Questo semestre ci dedichiamo al romanzo *Conversazione in Sicilia* di Elio Vittorini. È un romanzo molto coraggioso, scritto in un linguaggio ricco di simboli e metafore. Fu pubblicato nel 1941 e l'autore riuscì a manifestare il suo impegno sociale senza scontrarsi con la censura fascista, grazie proprio alle sue strategie linguistiche pieno di sfumature poetiche.

Ledare Maria Tikka

Tid Tio tisdagar kl. 13.15–14.45:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232868

Japanska

Beträffande nivåbeteckningen A1, se sid. 39.

Ledare:

Sue Sugizaki, MPhil (licentiate) i lingvistik, auktoriserad lärare i japanska som främmande språk, sue.sugizaki@folkuniversitetet.se

A1. NYBÖRJARKURS

Andra terminen

Vill du veta mer om japanska språket och dess samhälle och kultur? Vi studerar fler ord för att kunna beskriva vardagslivet enkelt, t.ex. väder, semester. Vi planerar en "Japanresa" som en aktivitet! Realia behandlas vid behov. Du bör ha läst japanska i en termin för att gå kursen.

Ledare Sue Sugizaki

Tid Åtta tisdagar kl. 11.45–13.15:

17/10–5/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 100 kr

Arrangemang nummer 232870

Latin med allmän språkkunskap

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B1, se sid. 39.

Ledare:

Leif Bergman, fil.lic.,
leifbergman43@hotmail.com, 076-173 32 41

Leon Boberg, latinstudent, leon.boberg@hotmail.com

Claes-Håkan Thorell, leg. gymnasielärare i latin,
grekiska, spanska, ch.thorell@telia.com,
070-631 84 04

Kjell Weinius, fil.mag.,
kjell.weinius@telia.com, 070-562 47 57

A1. LÄR DIG LATIN – ALLA TIDERS SPRÅK!

Nybörjarkurs

Vi studerar tillrättalagda texter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Grundläggande formlära och enkel syntax. Latinets uttal och betoning. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om Roms historia med kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet.

Ledare Leon Boberg

Tid Tio torsdagar kl. 15.30–17.00:
28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232872

Fortsättningskurs på nybörjarnivå – tredje terminen

Vi studerar tillrättalagda texter och enklare originaltexter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Komplettering av grammatikens formlära och syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Romarrikets historia med kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet.

Ledare Claes-Håkan Thorell

Tid Tio fredagar kl. 10.00–11.30:
29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232873

A2. TEXTER FRÅN ANTIKEN OCH MEDELTIDEN

Vi inleder studiet av antikens latinska litteratur med utdrag ur komediförfattaren Plautus pjäs *Aulularia* och fortsätter med några partier ur ett par verk av poeten Ovidius. I samband med textläsningen undersöker vi hur dessa verk levt vidare hos senare tiders författare. Vi avslutar med att studera Mozarts Requiemtexter. Vi fortsätter genomgången av latinsk syntax. I samband med textläsningen kommenteras från latinet kommande lånord i svenska och andra moderna språk.

Nya deltagare är välkomna!

Ledare Kjell Weinius

Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00:
27/9–6/12, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232874

B1. OM SEDER OCH BRUK I 1500-TALETS SVERIGE

Vi ägnar oss framför allt åt valda kapitel ur Olai Magni märkliga jätteverk *Historia de gentibus septentrionalibus* – om vilket Wikipedia säger: ”*Historia om de nordiska folken* är en samling av essäer fördelade på 22 böcker nedskrivna av Olaus Magnus. Verket utgavs första gången år 1555 och genom privilegium av påven Julius III skyddades verket mot eftertryck i 10 år”. Vi läser vidare i *Romersk litteraturhistoria i citat*, och kanske något av Horatii *Carmina* (”Oden”).

Ledare Leif Bergman

Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30:
25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232875

B1. 100-TALET f.Kr. – HISTORIA OCH LITTERATUR

Vi studerar det händelsedigra 100-talet f.Kr. i Roms historia. Vi exemplifierar detta genom att studera latinska originaltexter från den tiden, ett par utdrag ur Caesars berömda *De bello Gallico*, Cicero som talare och brevskrivare och slutligen några dikter ur poeten Horatius samlingar. Vi försöker spåra hur dessa författares verk påverkat senare tiders litteratur. Vi inleder en systematisk repetition av grammatiken.

Nya deltagare är välkomna!

Ledare Kjell Weinius

Tid Tio onsdagar kl. 12.30–14.00:

27/9–6/12, ett uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232876

Ryska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2+, se sid. 39.

Ledare:

Gun Dahlberg, fil.mag., gung.dahlberg@gmail.com,
08-722 04 23

Nina Kyrklund, akademiska studier i ryska,
nina.kyrklund@telia.com

A1. NYBÖRJARKURS

Kursen vänder sig till dig som inte har några förkunskaper alls i ryska. Vi börjar försiktigt och lär oss några bokstäver i taget. Kursledaren har specialmaterial för de första veckorna. Därefter kommer vi att arbeta med kursböckerna, *Ruslan Ryska 1* (lärobok + övningsbok).

Max 10 deltagare.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio torsdagar kl. 11.00–12.30:

5/10–7/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232878

A2. FORTSÄTTNINGSKURS

Nionde terminen

Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i kursen bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet i minst åtta terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Ledare Nina Kyrklund

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00: 2/10–4/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232879

A2+/B1. LÄR DIG MER RYSKA

Kursen vänder sig till dig som har gått tre år på gymnasiet eller motsvarande och har gått igenom grundläggande rysk grammatik. Vi läser enklare texter, ser lättare ryska program, repeterar grammatik, har skrivövningar och övar oss i att tala ryska. Kursledaren tillhandahåller tills vidare det undervisningsmaterial som behövs.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00: 4/10–6/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232880

B1+. LÄR DIG MER RYSKA

Vi läser olika typer av texter och ser och hör ryska program, filmer och sånger.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30: 3/10–5/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232881

B2+. LÄR DIG MER RYSKA

Vi samtalar och läser texter av olika slag och tar upp viss avancerad grammatik. Vi ser och lyssnar på ryska program, filmer m.m. Vi läser noveller och texter av olika slag.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00: 4/10–6/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 575 kr

Arrangemang nummer 232882

Spanska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2, se sid. 39.

Ledare:

Catalina Arianzen, fil.dr,
catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00

Astrid Mellbom, fil.lic.,
astrid.mellbom@telia.com, 070-228 09 41

Claudia Muñoz, engelsk- och spansklärare,
claudia.munoz@folkuniversitetet.se

Anna Rosén Lorentzon, fil.kand., adjunkt,
anna.r.lorentzon@outlook.com

Sarahí Vélez Zanatta, fil.lic. i kommunikationsvetenskap, sarahivelez@icloud.com

A1. NYBÖRJARKURSER

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232884

Ledare Catalina Arianzen

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:
25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232885

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Andra terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232886

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00: 28/9–30/11

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232887

Tredje terminen

Ledare Claudia Muñoz

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232888

Fjärde terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tio måndagar kl. 13.15–14.45: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232889

A1/A2. FORTSÄTTNINGSKURS

Vi fortsätter att utvidga ordförrådet, studerar nya grammatiska moment och övar konversation.

Femte terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232891

A2. FORTSÄTTNINGSKURSER

Sjätte terminen

Vi studerar *Caminando 2*, unidades 5 och 6 och fortsätter att utvidga ordförrådet, studerar nya grammatiska moment och övar konversation.

Ledare Astrid Mellbom

Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232893

Sjunde terminen

Vi fortsätter att utvidga ordförrådet, studerar nya grammatiska moment och övar konversation. En fristående konversationskurs finns att välja till, se nedan.

Ledare Anna Rosén Lorentzon

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232894

A2. KONVERSATION

Vi övar konversation och utvecklar samtalsämnen från innehållet i *Caminando 2*.

Ledare Anna Rosén Lorentzon
Tid Tio onsdagar kl. 15.15–16.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 680 kr
Arrangemang nummer 232895

A2+. FORTSÄTTNINGSKURSER

Vi arbetar med att, på en mer avancerad nivå, utvidga och befästa ordförrådet, studera nya grammatiska moment och att öva konversation.

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 11.15–12.45:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232897

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232898

B1. MEJORA TU GRAMÁTICA, CONVERSACIÓN Y COMPRENSIÓN DE TEXTOS EN ESPAÑOL COMO LENGUA EXTRANJERA

Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och studera nya grammatiska moment samt öva konversation.

Ledare Sarahí Vélez Zanatta
Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232900

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 13.15–14.45:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232901

B1. SPANSKA TEXTER, GRAMMATIK OCH KONVERSATION

Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och studera nya grammatiska moment samt öva konversation. I *La alegría de leer* läser vi korta utdrag ur texter av spanska och latin-amerikanska författare.

Ledare Astrid Mellbom
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232902

B1+. SPANSKA TEXTER, GRAMMATIK OCH KONVERSATION

Vi studerar autentiska texter, såväl korta litterära texter i form av noveller som tidningstexter. Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och öva konversation.

Ledare Astrid Mellbom
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232903

B1+. CONVERSACIÓN

El curso tiene la intención de que al alumno mejore y perfeccione su nivel de conversación en el idioma español como lengua extranjera.

Ledare Sarahí Vélez Zanatta
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232904

B2. TEXTOS EN ESPAÑOL, CONVERSACIÓN Y GRAMÁTICA

Lectura en español de textos literarios y artículos de periódicos.

El curso incluye conversación, análisis y vocabulario contextualizado.

Ledare Catalina Arianzen
Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232905

Tyska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 39.

Ledare:

Sylvi Elsner, fil.mag., universitetslektor,
sylvielsner@gmail.com

Birgit Gebel, fil.mag., birgit.emmy.gebel@gmail.com

Ingrid Holm, jur.dr,
ingrid.holm@folkuniversitetet.se

Margareta Pettersson, fil.mag.,
meg.pettersson@gmail.com, 08-668 65 06

Peter Tietze, M.A., peter-tietze@web.de

A1. NYBÖRJARKURS

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Första terminen

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio måndagar kl. 13.15–14.45: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232910

A2. FORTSÄTTNINGSKURS

Vi övar textförståelse, konversation och ordkunskap med utgångspunkt från den text vi läser samt repeterar basgrammatik. Du bör ha läst nybörjarkursen fyra terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Femte terminen

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232912

A2. REPETITIONSKURSER

Kursen vänder sig till dig som läst tyska för länge sedan och tror att du har glömt mycket. Vi övar textförståelse, konversation och ordkunskap med utgångspunkt från den text vi läser samt repeterar basgrammatik.

Första terminen

Form Halvdistanstkurs via Zoom (varannan lektion på distans). Första lektionen är på Hagagatan.

Ledare Sylvi Elsner

Tid Tio måndagar kl. 13.00–14.30: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232913

Tredje terminen

Ledare Birgit Gebel

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232914

B1. TRAINING UND FESTIGUNG DER GRUNDLEGENDEN FERTIGKEITEN

Kursen passar dig som har förkunskaper på A2-nivå. Tonvikten ligger på kommunikativa övningar. Vi tränar grammatik, struktur och utvidgar ordförrådet. Vi läser också medelsvåra autentiska texter som behandlar vardagslivet i de tysktalande länderna.

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45:
25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232916

B1. LITERARISCHE TEXTE IN EINFACHER SPRACHE

Kursen passar dig som har förkunskaper på A2-nivå. Vi läser enklare litterära texter och medelsvåra autentiska texter som behandlar vardagslivet i de tysktalande länderna. Tonvikten ligger på kommunikativa övningar. Vi tränar grammatik, struktur och utvidgar ordförrådet.

Ledare Birgit Gebel

Tid Tio måndagar kl. 14.45–16.15: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232917

B1+. DEUTSCHE TEXTE, KONVERSATION UND GRAMMATIK

Kursen passar dig som har förkunskaper på B1-nivå. Vi utvecklar vidare muntlig och skriftlig språkkompetens, ordförråd och grammatik. Vi läser skönlitterära texter och diskuterar aktuella händelser i de tysktalande länderna.

Form Distanskurs via Zoom

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio torsdagar kl. 10.00–11.30:

28/9–30/11

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232918

B1+. AVANCIERTE DEUTSCHE TEXTE LESEN UND DISKUTIEREN

Vi utvecklar språkfärdigheten i tal och i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussion med utgångspunkt i den lästa texten, samt vid grammatik och ordförrådsövningar. Vi läser och diskuterar artiklar från tysktalande länder.

Ledare Margareta Pettersson

Tid Tio torsdagar kl. 13.15–14.45:

28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232920

B2. DIE KULTUR DER WEIMARER REPUBLIK

Gab es eine „Kultur“ der Weimarer Republik? Anhand von kürzeren Originaltexten (Niveau B2) aus dem Bereich der Kultur- und Literaturproduktion zwischen 1918 und 1933 wollen wir dieser Frage gemeinsam nachgehen und darüber diskutieren. Die Texte werden als Kopien (pdf-Format) zu Beginn der Veranstaltung an alle Teilnehmer versendet.

Ledare Peter Tietze

Tid Tio torsdagar kl. 15.00–16.30: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232921

C2. LITERATUR LESEN UND DISKUTIEREN

Im Zentrum dieser Veranstaltung steht die gemeinsame Diskussion auf Grundlage der gelesenen Texte. Wir vertiefen zudem die Sprachkenntnisse durch Wiederholungen und Übungen zu Grammatik und Wortschatz. Außerdem werden aktuelle Ereignisse in den deutschsprachigen Ländern anhand von Zeitungstexten und Nachrichtensendungen diskutiert.

Ledare Peter Tietze

Tid Tio torsdagar kl. 13.15–14.45: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232922

Övriga studiecirklar

Läsåret 2023/2024

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer har förtur till påföljande termin.

Filmkunskap

Ledare:

Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

Maria Bergom Larsson, fil.dr, kulturskribent, maria_bergom_larsson@hotmail.com

FILMANALYS

Vi lär oss att analysera filmer genom att koncentrera oss på de olika element som filmer består av: kamerarörelser, manus, ljussättning, musik, skådespeleri, fotografi, regi m.m.

Max 16 deltagare.

Ledare Antonello Motta

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:
25/9–11/12, två uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232925

INGMAR BERGMAN OCH POLITIKEN

Bergman har förklarat att han var ointresserad av politik efter misstaget att förledas av nazismen i sin ungdom. Men politiken kom ändå att sippra in i hans filmer och inte minst i den följande debatten under 1960–1970-talen. I *Persona* (1966), *Skammen* (1968) och *En passion* (1969) kan vi följa hur Vietnamkriget speglas och bearbetas i film efter film.

Under sin självvalda exil i Tyskland gör Bergman *Ormens ägg* (1977) som skildrar nazismens framväxt i Berlin på 1920-talet. Kursen inleds med en introduktion.

Max 16 deltagare.

Ledare Maria Bergom Larsson

Tid Fem fredagar kl. 10.30–13.00 (ramtid):
13/10–17/11, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 000 kr

Arrangemang nummer 232927

Filosofi

Ledare:

Karin Linnell, högskoleadjunkt, karin@skogell.com

VAD INNEBÄR DET ATT EXISTERA?

Grundkurs

Sätt dig in i filosofiska resonemang! Du får insikter i hur olika filosofer, främst Søren Kierkegaard, har reflekterat kring djupa existentiella frågor. Existentiell hälsa innebär bland annat att du får ett fungerande språk för att uttrycka dina känslor, vilket gör dem mer hanterbara. Filosofi betyder kärlek till vishet, vilket under antiken innebar en strävan efter det sanna, det goda och det sköna.

Tillsammans reflekterar vi utifrån dessa begrepp och fokuserar på vad en av våra mest kända existentialister i den västerländska filosofihistorien menar är innebörden av att vara människa. Vidare behandlas människans sårbarhet i svåra situationer. Vi tar också upp existentialismens grundläggande frågor om livets mening, frihetens möjlighet, självmedvetenhet, ansvar och ångest.

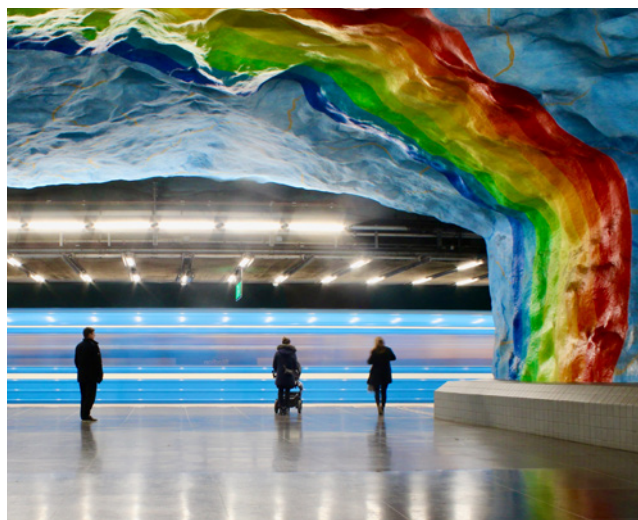
Ledare Karin Linnell

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232929

BOKCIRKEL – FILOSOFISKA SMULOR

Fortsättningskurs

Vi läser och reflekterar kring texten från en bok som utkom 1844 och som hör till Søren Kierkegaards viktigaste verk. Till bokens titel på danska finns också undertiteln *En smula filosofi* vilket verkligen är ett understatement då reflektionen är på högsta tänkbara nivå. Bokens huvudtema är förhållandet mellan filosofisk idealism och kristendom. Den platoniska uppfattningen tas som utgångspunkt, vilken handlar om hur människan ska ställa sig för att komma i rätt förhållande till den högsta sanningen. Boken innehåller också en introduktion av Niels Thulstrup som redogör för olika perspektiv om boken. Följ med på en ”vandring” där vi med hjälp av Kierkegaards reflektioner får insikt om hans lösning på viktiga frågeställningar som kan vara till gagn för vårt eget liv.

Max 10 deltagare.

Ledare Karin Linnell

Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232930

Fotokunskap

Ledare:

Denny Lorentzen, fotograf,
denny.lorentzen@gmail.com

FOTOKURS MED SYSTEMKAMERA

Vill du lära dig fototeknikens grunder och att ta bra bilder är det här kursen för dig! Här lär du dig att fotografera med manuella inställningar av bländare och slutartid. Du lär dig om olika ljusförhållanden, och diskuterar bildkomposition och bildanalys. Du som gillar att resa, vara ute i naturen och vill kunna berätta om dina barnbarns uppväxt i bild – vilka objektiv ska du ha, vilken kamera, vilken blytt ... Ta med din kamerautrustning till varje tillfälle. Vi arbetar praktiskt under kursen och vid första träffen ställer vi in kamerainställningarna, för att få bästa resultat.

Max 16 deltagare.

Ledare Denny Lorentzen

Tid Tolv måndagar kl. 9.30–11.00: 25/9–11/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232932

SYSTEMKAMERA OCH BILDBEHANDLING I PHOTOSHOP

Fortsättningskurs

Du ska ha gått grundkursen eller ha motsvarande kunskaper i fotografering. Bildbehandling i Photoshop är nytt, så den här delen av kursen är grunden i det digitala mörkrummet och ger en möjlighet att arbeta kreativt med bilderna. Vi arbetar med verktygen och inställningarna i Photoshop, rawformatet, färg och svartvitt, friläggning, lager, retuschering och skärpning. Målet är att göra snygga och färgriktiga bilder. För att gå den här kursen behöver du en systemkamera och en bärbar dator med Photoshop installerat.

Ledare Denny Lorentzen

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–16.00:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 2 040 kr

Arrangemang nummer 232933

Fysik

Ledare:

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.,
bossejohan@hotmail.com

FYSIK FÖR FAR- OCH MORFÖRÄLDRAR

Grundkurs – tredje terminen

Under hösten studerar vi samband mellan spänning och ström i elektriska kretsar med hjälp av Ohms och Kirchhoffs lagar. Därefter behandlar vi olika aspekter av begreppet värme och dessutom termodynamikens tre huvudsatser. Förhoppningsvis hinner vi också med fördjupade diskussioner om sambandet mellan kraft och rörelse.

Kursdeltagarna förväntas ha läst de två första terminerna eller ha motsvarande kunskaper (där de viktigaste begreppen är kraft, rörelse, energi, effekt, elektrisk laddning, kraftfält, spänning och ström).

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Bosse Johansson

Tid Tolv torsdagar kl. 13.15–14.45:

28/9–14/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232935

Historia

Ledare:

Helmut Lechner, fil.mag.,
magic16tumleh@gmail.com, 070-640 94 34

Erik Tängerstad, fil.kand.,
tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

FRÅN ALEXANDER II TILL PUTIN

Kursen belyser tsar Alexander II:s reformpolitik. Intelligentians roll under 1800-talet skildras liksom tsardömets fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden. Chrusjtjov, Brezjnevs och sovjetstatens upplösning under Gorbatsjov berörs. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också att behandlas och fokus läggs på Putins maktutövning de senaste 20 åren. Kursdeltagarna kommer tillsammans med kursledaren att gemensamt besluta vilka teman som ska ges mer tid och fördjupning.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 4/10–6/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232938

KINAS MODERNA HISTORIA

Vi inleder med Kinas smärtsamma period under kolonialismen och går vidare med kejsardömets fall 1912. Republiken under Sun Yat-sen, Chiang Kai-shek och Maos maktövertagande 1949. Maos stora misslyckande, det stora språnget och kulturrevolutionen. Efter Maos död 1976 inleder Deng Xiaoping en intensiv reformperiod som snabbt lyfter landet ur fattigdom. Vi går vidare med dagens kinesiska kommunistparti under ledaren Xi Jinping och hans försök att tillsammans med Ryssland skapa en ny världsordning.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio tisdagar kl. 15.15–16.45: 3/10–5/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232939

USA – PLUTOKRATI ELLER DEMOKRATI?

I början analyserar vi den amerikanska konstitutionen från 1776 och undersöker vilka begränsningar det fanns i demokratin från början. Nationens fäder var till stor del slavägare som delvis ledde

till inbördeskriget. Rasfrågan går som en röd tråd genom amerikansk historia. Burdusa nationalister varnar nu för ”det stora folkutbytet” och 40 procent av amerikanerna säger att de är oroliga för att de vita håller på att bli en demografisk minoritet. Hotet kommer ifrån afro-amerikaner och spanskspråkande. Kursen kommer att belysa rasismens förespråkare och kritiker fram till vår tid, från Ku Klux Klan till medborgarrättsrörelsen. Stormningen av Kapitolium i januari 2021 av Trump-anhängare visar att amerikansk demokrati hänger på en skör tråd.

Max 16 deltagare.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00: 4/10–6/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232940

OM DEN SKANDINAVISKA UTVECKLINGEN FÖRE SVEA RIKES TILLKOMST

Sverige har en lång förhistoria innan Svea rike uppstod. Det kan idag vara värt att reflektera över den historiska utvecklingen i det som idag är Sverige, innan det alls fanns något Sverige. Fokus kommer att ligga på Sveriges förhistoria: *historien Sverige*, snarare än Sveriges historia. Kursen syftar till att ge en bred översikt över detta långa tidsskede, från bronsålder till medeltid.

Ledare Erik Tängerstad

Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00: 29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232941

HANNAH ARENDT OM EICHMANN OCH DEN BANALA ONDSKAN

Uttrycket ”den banala ondskan” har främst kommit att förknippas med tänkaren och maktteoretikern Hannah Arendt. Hennes mest kända och kontroversiella bok, *Eichmann in Jerusalem – A Report on the Banality of Evil*, kom på svenska att kallas just *Den banala ondskan: Eichmann i Jerusalem*. Trots att uttrycket endast användes en enda gång i den boken så har ”den banala ondskan” kommit att utgöra den stötesten kring vilken Arendts arbete har tolkats, kritiserats och debatterats. Kursen syftar till att sätta boken *Den banala ondskan* i ett historiskt sammanhang inom ramen för Hannah Arendts arbete i allmänhet.

Max 16 deltagare.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:
28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232942

WEIMARREPUBLIKEN – MELLANKRIGSTIDENS EUROPA SETT FRÅN TYSKLAND

Weimarrepubliken har blivit en stående referens när vi idag diskuterar vår egen samtid, oavsett om det handlar om politik, historia, ekonomi eller sociala förhållanden. Men vad menas med Weimarrepubliken? Kursen syftar till att introducera och fördjupa förståelsen kring mellankrigstidens Europa, med den första tyska republiken i fokus. Vid kursens början bestämmer kursdeltagarna om betoningen ska läggas på kulturella, politiska eller socio-ekonomiska aspekter av Weimarrepubliken.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232943

Konsthistoria

Konstkurserna i studiecirkelform är av grundläggande och översiktlig karaktär. Den som efterfrågar fördjupning hänvisas till universitetskurserna i konstvetenskap, till föreläsningsserierna eller till arrangemangen i samarbete med de olika konsthallarna.

Ledare:
Lars G Henricson, fil.kand.,
henricsonlarsg@gmail.com, 073-992 39 26
Svetlana Svensson, fil.dr, s.ya.svensson@gmail.com

FRISTÅENDE SKULPTUR OCH SKULPTÖRENS ORNAMENT

Stockholm är rikt på skulptur – en under efterkrigstiden medveten strävan att berika gator, parker, torg och tunnelbanestationer. Skulptörers, keramikers, träsnidares och stuckatörers mindre berömda

arbeten flödar över på stadens fasader, fönster- och dörröverstycken. Vi möter Stormaktens berömdheter fram till vår tids modernister – Johan Tobias Sergel, Per Hasselberg, Carl Milles och Peter Linde.

Ledare Lars G Henricson
Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00:
29/9–8/12, ej 3/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232950

SVENSKT KONSTHANTVERK SILVER OCH GULD, GLAS OCH PORSLIN

Konsthantverket i Sverige har i flera avseenden en stor internationell betydelse. Vi möter järnålderns praktfulla gravfynd fram till vår tids innovativa former. Smedjor, hyttor, krukmakerier, fabriker och mästarna – smeder och formgivare.

Ledare Lars G Henricson
Tid Tio fredagar kl. 13.00–14.30:
29/9–8/12, ej 3/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 360 kr
Arrangemang nummer 232951

KONST SOM ETT MANIPULATIVT VERKTYG I DET NUTIDA RYSSLAND

Vad ligger till grund för den ryska inrikes- och utrikespolitiken? Hur formas ryssarnas beteendemönster och vad kan konsten berätta om Rysslands system och idéer under 1900-talet? Dessa frågor försöker vi besvara genom att betrakta den ryska konsten från 1800-talets andra del till idag.

Vi analyserar Rysslands konstnärliga försök att utforska sina nationella egenheter – ”Vandrarnas konst” – och den ryska jugendstilen. Vi studerar landets sätt att bearbeta tragiska erfarenheter och försöker förstå det ryska sättet att etablera sig på den internationella arenan. Vi följer utvecklingen av några konstnärers verksamheter som t.ex. Kandinskij och Malevitj, men även ryska konstnärer verkamma idag. Ett studiebesök ingår.

Kurstid Läsåret 2023/24
Ledare Svetlana Svensson
Tid Tio fredagar kl. 13.30–15.00:
29/9–8/12, ej 3/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 232952

RYSKA IKONER – VÄLSIGNESE ELLER FARA

Vi betraktar Rysslands medeltida konst från år 800 fram till slutet av 1600-talet. Kursens mål är att skapa en strukturerad överblick över den ryska religiösa konstens utformning och dess påverkan på Rysslands andliga liv idag. Vi går igenom den bysantinsk-ryska konsten, de konstnärliga skolor som fanns under medeltiden i Ryssland, samt den ryska konsten utanför landets gränser. Stor uppmärksamhet läggs på att betrakta hur den medeltida konsten har påverkat beteendemönster i dagens Ryssland. Ett studiebesök till Kristi förklarings ortodoxa kyrka i Stockholm ingår.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Svetlana Svensson

Tid Tio torsdagar kl. 9.45–11.15: 28/9–7/12, ej 2/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232953

Litteratur

Ledare:

Maria Bergom Larsson, fil.dr, kulturskribent,
070-497 18 42,
maria_bergom_larsson@hotmail.com

Christer Blomkvist, fil.lic.,
christerblomkvist9@gmail.com

Catherine Dahlström, docent i engelska,
catherine.dahlstrom@ownit.nu

Sonja Fredriksson, fil.kand.,
sonjafredriksson@live.se, 08-783 03 28

Roland Lysell, professor emeritus,
roland.lysell@littvet.su.se

LYRISK MODERNISM 1900–1950

Vi studerar svenska 1900-talslyriker med symbolistisk eller modernistisk inriktning, bl.a. Vilhelm Ekelund, Edith Södergran, Pär Lagerkvist, Birger Sjöberg, Gunnar Ekelöf, Erik Lindegren, Ragnar Thoursie, Karl Vennberg och Elsa Grave samt några viktiga förebilder: Rainer Maria Rilkes *Duino-elegier*, T.S. Eliots *The Waste Land* och franska surrealisterna.

Ledare Roland Lysell

Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30: 3/10–5/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232955

DE GRÄNSÖVERSKRIDANDE

Två radikaler: Carl Jonas Love Almqvist och Sidonie Gabrielle Colette. Almqvist kallades av Ellen Key för Sveriges modernaste diktare. Det är han fortfarande med ett författarskap som väckte samtidens kärlek men också avsky. Radikal miljökampe, romantiker, jämställdhetsman, rektor, journalist på vänstersidan. Till sist, flykting med svår hemlängtan till den svenska törnrosen och det svenska krusbäret.

Vi läser *Drottningens juvelsmycke*, *Det går an*, *Den svenska fattigdomens betydelse* och *Varför reser du?*

Colette, fransk författarinna verksam under 1900-talets början utmanar samtidens bild av sedlighet och kärlek. Med skarpa, sensualism och inkännande, skildrar hon skoningslöst det psykologiska spelet mellan de älskande på ett sätt som gör att berättelsen känns mycket modern. Vi läser *Chérie* från 1920 av Colette.

Max 16 deltagare.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Maria Bergom Larsson

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:

26/9–5/12, ej 31/10

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232956

PÅ SPANING I POESI

Tycker du att det är svårt att förstå poesi, men är ändå intresserad av ord och ordens valörer? Vi läser dikter tillsammans och lyssnar ibland på sånger. Sedan diskuterar vi vad texten betyder, om det nu ens finns en tydlig betydelse. När vi gör det tillsammans växer ofta texten och får nya dimensioner. I första hand är det deltagarna som bestämmer vilka dikter vi ska läsa.

Max 16 deltagare.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Christer Blomkvist, Sonja Fredriksson

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232958

BOB DYLAN

Bob Dylans karriär har spänt över 62 år. Vi följer den från hans första skivinspelning som munspelare åt Harry Belafonte (1961) till hans album *Rough and Rowdy Ways* (2020) och från hans första framträdande i skolaulan (1957) till den sedan 35 år pågående *Never Ending Tour* – och från dikterna i de tidiga skivkonvoluten till hans bok från i fjol, *Låtskrivarkonsten*.

Vi undersöker hur han har hämtat inspiration från bibeln, från folksånger, romantiska poeter, blues, litterära modernister, schlagersånger och antika diktare, samt från en japansk gangster. Mycket tid ägnas åt att analysera och diskutera sångtexterna som renderade Bob Dylan Nobelpriset i litteratur (2016). Kursdeltagarna får bidra till urvalet av sånger.

Max 16 deltagare.

Ledare Christer Blomkvist

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232959

ENLIGHTENMENT/ROMANTICISM, REALISM, MODERNISM

Three women writers, three centuries: Mary Wollstonecraft (1700), George Eliot (1800), Virginia Woolf (1900). All three were not only writers, they were actively engaged in the philosophical and political ideas of their time. Significant works by these writers will be studied in the context in which they were written.

The study circle will stretch over two semesters.

Semester 1: Mary Wollstonecraft, *A short residence in Sweden, Norway and Denmark*, printed with W. Godwin, *Memoirs of the Author of the Rights of Woman*, ed. Richard Holmes, Penguin. George Eliot, *Middlemarch, a Study of Provincial Life*, Norton Critical edition.

Semester 2: Virginia Woolf, *Between the Acts* and *Three Guineas*, Penguin Classics.

Max 16 deltagare.

Ledare Catherine Dahlström

Tid Sex torsdagar kl. 11.30–13.00: 2/11–7/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr

Arrangemang nummer 232960

Matematik

Ledare:

Eva Bergdahl, fil.mag.,
ebtbnacka@hotmail.com, 08-420 33 573

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.,
bossejohan@hotmail.com

MATEMATIK FÖR MOR- OCH FARFÖRÄLDRAR – NYBÖRJARKURS

Första terminen

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? Vi repeterar åk 1 på gymnasiet: aritmetik, negativa tal, bråk, potenser, procent och algebra.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Eva Bergdahl

Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30: 25/9–27/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232970

Tredje terminen

Vi repeterar åk 2 på gymnasiet: ekvationer, uttryck, funktioner andragradsekvationer, exponentialfunktioner och logaritmer.

Det är en fördel om du har följt andra terminens kurs eller har motsvarande kunskaper.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Eva Bergdahl

Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232971

MATEMATIK FÖR MOR- OCH FARFÖRÄLDRAR – FORTSÄTTNINGSKURS

Femte terminen

Vi avslutar åk 2 på gymnasiet med geometri, statistik, logaritmlagarna och mer om ekvationer och ekvationssystem.

Kursdeltagarna förväntas ha läst åk 1 och de första två tredjedelarna av åk 2 eller ha motsvarande kunskaper (där linjära funktioner, ekvationssystem, andragsgradsekvationer och andragsgradsfunktioner, potens- och exponentialfunktioner, logaritmer och vinkelsatser är det allra viktigaste).

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Bosse Johansson

Tid Tolv måndagar kl. 13.15–14.45:
25/9–11/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232972

Mångvetenskap

Ledare:

Siv Leth, tekn.lic., leth.arholma@gmail.com

Helga Messel, fil.kand. i beteendevetenskap,
helga.messel@gmail.com

EVIGT LIV!

Studiecirkeln är ett komplement till och en fördjupning av föreläsningsserien *Evigt liv!* som erbjuds då föreläsningarna är tankeväckande och kan beröra deltagarnas personliga livssituation – och väcka lust och intresse för diskussion och samtal i en mindre krets.

Max 16 deltagare.

► *Obs! Du som anmäler dig till studiecirkeln Evigt liv!, bör också delta i föreläsningsserien med samma namn, se sid. 17.*

Ledare Siv Leth och Helga Messel

Tid Sex tisdagar kl. 15.15–17.00:
3/10–7/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 850 kr, inkl. studiematerial

Arrangemang nummer 232975

Psykologi

Ledare:

Åsa Kruse, leg. psykolog, leg. psykoterapeut,
asa@kruse.land

ATT HANTERA LIVET SOM PENSIONÄR

Vad innebär det psykologiskt att vara senior? Vad behöver man tänka på som nybliven pensionär och vilka frågor behöver man konkretisera för sig själv för att livet som pensionär ska bli så bra som möjligt?

Kursen kan beskrivas som ”guidade samtal i grupp”, både med inslag av kunskap, egna övningar, dialog kring vissa frågor i mindre grupper och samtal i hela gruppen, där olika teman/frågor behandlas. Kursen är tänkt till en mindre grupp för att underlätta diskussioner och egna reflektioner, förutom vinsten av att få knyta kontakter med andra i samma situation.

Max 10 deltagare.

Ledare Åsa Kruse

Tid Fyra måndagar kl. 9.45–11.15: 25/9–16/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 232976

Religionskunskap

Ledare:

Erik Tängerstad, fil.kand.,
tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

DE ABRAHAMITISKA RELIGIONERNA

Vi studerar och samtalar om de tre religionerna judendom, kristendom och islam utifrån religionernas innehåll och grundtankar ur ett historiskt, aktuellt och jämförande perspektiv. Vi gör två studiebesök: i synagogan på Ragvaldsgatan på Söder och i moskén vid S:t Eriksplan. Studiebesöken ingår i kursavgiften.

Max 16 deltagare.

Ledare Erik Tängerstad

Tid Tolv torsdagar kl. 15.30–17.00: 28/9–14/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 625 kr

Arrangemang nummer 232978

Skrivande

Ledare:

Rose Tillberg Mattsson, leg. gymnasielärare, textilkonstnär, krönikör och författare, rose.tillberg.mattsson@gmail.com

Holger Nilén, frilansjournalist, lektor, holger.nilen@gmail.com

Monica Rönquist-Germanis, fil.mag., monica.germanis@gmail.com, 070-746 12 03

ATT SKRIVA ROMAN OCH NOVELL - GRUNDKURS

En kurs för dig som är intresserad av att skriva skönlitterärt. På skrivarkursen får du möjlighet att komma i kontakt med din egen unika berättarröst. Du tar del av hantverksgrunderna i det litterära berättandet. Du lär dig hantera gestaltning, att skriva scener, miljö, karaktärer, dialog, berättarperspektiv m.m. Tyngdpunkten ligger på deltagarnas egna texter. De föreläsningar och skrivövningar som förekommer utgår från gruppens behov. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Holger Nilén

Tid Sex torsdagar kl. 13.00–16.15:

28/9, 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 7/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232980

ATT SKRIVA SITT LIV - GRUNDKURS

En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som du lär dig skrivandets hantverk som gestaltning, miljö, dialog m.m. Deltagarnas egna texter läses och diskuteras gemensamt av alla på kursen. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Rose Tillberg Mattsson

Tid Sex onsdagar kl. 13.00–16.15:

27/9, 11/10, 25/10, 8/11, 22/11, 6/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232981

ATT SKRIVA SITT LIV - FÖRDJUPNING

För dig som ytterligare vill utveckla din skapande och språkliga förmåga att skriva.

Förkunskapskrav: genomgången grundkurs eller motsvarande kunskaper. Nya deltagare är välkomna men uppmanas kontakta kursledaren före kursstart. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2023/24

Ledare Holger Nilén

Tid Sex tisdagar kl. 13.00–16.15:

26/9, 10/10, 24/10, 7/11, 21/11, 5/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232982

Fördjupningskurs - komplettering

Ledare Monica Rönquist-Germanis

Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:

3/10, 17/10, 31/10, 14/11, 28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 640 kr

Arrangemang nummer 232984

Släktforskning

Ledare:

Ulf Berggren, ulfbulfb@yahoo.se, 08-36 78 69

Peter Pettersson, peter@raportisto.se

SLÄKTFORSKNING - GRUNDKURS

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. Vi gör även ett studiebesök på Riksarkivet, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter. Studiebesöket ingår i kursavgiften, liksom en prenumeration på ArkivDigital, som har bilder och register till arkivmaterial för släktforskare.

Ledare Ulf Berggren

Tid Nio fredagar kl. 13.30–15.00:

29/9–8/12, ej 27/10, ej 3/11, en dubbelktion

20/10 kl. 12.00–15.00 på Riksarkivet i Arninge.

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 890 kr

Arrangemang nummer 232986

SLÄKTFORSKNING – GRUNKURS

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. En orientering om DNA i släktforskningen ingår också. Vi gör ett studiebesök på Stockholms stadsarkiv, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter. Studiebesöket ingår i kursavgiften, liksom en prenumeration på ArkivDigital.

Ledare Peter Pettersson

Tid Nio fredagar kl. 9.30–11.00:

29/9–1/12, ej 3/11, en dubbellektion kl. 13.00–16.00 på Stockholms stadsarkiv, datum meddelas senare.

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 890 kr

Arrangemang nummer 232987

SLÄKTFORSKNING – FÖRDJUPNINGSKURS

I fördjupningskursen lär vi oss att söka information i andra källor än kyrkböckerna, som domstolshandlingar, bouppteckningar och soldatrullor. Vi lär oss också att söka efter olika kategorier människor i det förflutna som till exempel soldater, hantverkare, stadsbor och präster. Vi övar oss i att läsa äldre handstil. För att delta i kursen bör du ha kunskaper motsvarande grundkursen.

Max 16 deltagare.

Ledare Ulf Berggren

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:

27/9–6/12, ej 25/10

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 360 kr

Arrangemang nummer 232988

SLÄKTFORSKNING – FÖRDJUPNINGSKURS

I fördjupningskursen breddar vi sökningen efter våra anor till andra källor än kyrkböckerna, som domstolshandlingar, bouppteckningar och soldatrullor – både digitala och de som förvaras i arkiv. Vi lär oss också om olika typer av databaser som är bra hjälpmedel för släktforskare. Vi får även lära oss att söka efter olika kategorier människor i det förflutna: soldater, hantverkare, stadsbor, präster etc. Vi övar oss i att läsa äldre handstil och bekantar oss även med de digitala projekt som hjälper oss läsa och tolka dessa handstilar. En prenumeration på ArkivDigital ingår i kursavgiften.

Ledare Peter Pettersson

Tid Tio fredagar kl. 11.30–13.00:

29/9–1/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 760 kr

Arrangemang nummer 232989

Teater

Ledare:

Paula Ternström, skådespelare, fil.kand.
i pedagogik, paula@paulaternstrom.se

VI SER PÅ TEATER

Vi läser en pjäs och ser en föreställning. Vi talar om vår upplevelse. Att vi tolkar olika är det som är intressant. Varför blev jag berörd? Eller varför blev jag *inte* berörd. Vad är skådespeleri? Hur betydelsefull är regissören? Vad betyder scenrummet? Finns det trender inom scenografi? Varför blir en pjäs en klassiker? Hur står det till med den fria scenkonsten? Kursledaren föreslår ett antal pjäser som gruppen har möjlighet att påverka valet av.

Kostnad för teaterbiljetter tillkommer.

Max 12 deltagare.

Ledare Paula Ternström

Tid Åtta onsdagar kl. 13.30–16.00:

27/9–15/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 640 kr, kostnad för teaterbiljetter tillkommer

Arrangemang nummer 232990

Anmälningsvillkor

- För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen.
- Medlemskap tecknas per kalenderår.
- För att anmäla dig till ett arrangemang via hemsidan måste du ha ett konto som du själv skapar på *senioruniversitetet.se*. Du anger där ditt personnummer, som också blir ditt kundnummer. Uppge alltid ditt kundnummer vid kontakt med kansliet.
- Du som inte har tillgång till internet kan anmäla dig med den posttalong som finns längst bak i den tryckta katalogen. Senioruniversitetet skapar då ett konto åt dig när din talonganmälan registreras.
- Du måste ha en egen e-postadress då all kommunikation, bekräftelse, kallelse och ev. faktura går till denna. Av säkerhetsskäl kan bokningssystemet inte hantera en e-postadress som du delar med någon annan medlem. Om det inte finns någon e-postadress registrerad på ditt konto skickas information från oss med vanlig post.
- Vid anmälan via hemsidan godkänner du att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- Talonganmälan måste ha namnunderskrift för att vara giltig. I och med detta godkänner du de anmälningsvillkor som gäller, Svea Banks villkor och att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- När du bokar ett arrangemang via hemsidan får du omedelbart besked om du fått plats. Bokar du med talong hanteras de i datumordning och besked kan dröja något. Besked får du med e-post eller vanlig post.
- Om arrangemanget är fullbokat kan du boka reservplats. Blir det en plats ledig skickas bekräftelse och faktura. I och med det gäller gängse avbokningsregler och kostnader. Vill du inte längre stå som reserv, avanmäler du dig via *Mina sidor*.
- Anmälan till arrangemang är bindande. Om du ändå måste avboka gör du det själv under *Mina sidor*. Vid avbokning debiteras en avgift på 50 kr, eller 100 kr om avbokningen sker mindre än en vecka före kursstart. Därefter kan arrangemanget inte avbokas, annat än vid sjukdom. Medlemsavgiften återbetalas ej. Har du inte tillgång till internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats.
- Ångerrätt
Enligt lagen om distansavtal har du möjlighet att ångra din anmälan inom 14 dagar från dagen då vi bekräftat din anmälan (ångerfristen). Om du vill ångra din anmälan skickar du in mejl eller brev till kansliet.
Om du ångrar dig under ångerfristen kommer vi att återbetala kursavgiften. Om kursen påbörjats under ångerfristen återbetalas inte de delar av kursen som ägt rum, oavsett om du deltagit eller inte. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- Avbokning på grund av sjukdom
Blir du sjuk när arrangemanget redan startat återbetalas avgiften för återstående tillfällen om du skickar in läkarintyg. Medlemsavgiften återbetalas ej. Hör av dig snarast så att din plats kan utnyttjas av någon som står på tur.
- Anmälan är personlig och en plats kan inte överlåtas till annan medlem.
- Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare, kan det ställas in. Då återbetalar vi inbetalda avgifter, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- Inställt arrangemang
Om en föreläsare eller studiecirkelledare får förhinder och ett tillfälle inte kan genomföras, ordnar vi ett nytt som ersättning.
- När du bokar via hemsidan betalar du med bankkort, swish eller mot faktura. Om du bokar med talong får du alltid en faktura.
- Betalning med bankkort och swish kostar ingenting. Betalar du mot faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Vid påminnelse tillkommer en avgift på 60 kr. All betalning hanteras av Svea Bank, hemsida *svea.com*
- Kostnader för litteratur, kompendier, entréavgifter och dylikt kan tillkomma.
- Anmälan per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.
- Reklamation – om du inte är nöjd och vill reklamera gör du det skriftligen till *kansliet@senioruniversitetet.se* eller via brev, se adress på baksidan av katalogen.

PORTO

SENIORUNIVERSITETET
BOX 6276
102 34 STOCKHOLM

PORTO

SENIORUNIVERSITETET
BOX 6276
102 34 STOCKHOLM

Anmälan höstterminen 2023

► Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och ett arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Arrangemang nummer:

Arrangemangets rubrik:

Namn:

Personnummer, 12 siffror:

Gatuadress:

Postnummer och ort:

Mobiltel:

e-post:

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Bank i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang
och godkänner Svea Banks villkor enligt ovan samt
Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid. 63.

(namnunderskrift)

Anmälan höstterminen 2023

► Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och ett arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Arrangemang nummer:

Arrangemangets rubrik:

Namn:

Personnummer, 12 siffror:

Gatuadress:

Postnummer och ort:

Mobiltel:

e-post:

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Bank i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang
och godkänner Svea Banks villkor enligt ovan samt
Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid. 63.

(namnunderskrift)

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening av studieintresserade som har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. Vi arrangerar föreläsningsserier och exkursioner, studiecirklar och universitetskurser i former som passar för seniorer och erbjuder både kunskap och studiegemenskap. Vi verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

SENIORUNIVERSITETETS STYRELSE

Ordförande Inga Sanner
Vice ordförande Britt Olofsdotter
Kassaförvaltare Ulf Aspenberg
Ledamöter Ingemar Björklund
Mats Bodin
Siv Leth
Lisa Öberg

Studierektor för studiecirkelarna
Ann-Marie Engback, adjungerad
annmarie.engback@icloud.com
073-981 47 16

Ansvarig för universitetskurserna
Ingela Karlsson, adjungerad
ingela.karlsson1@gmail.com
070-654 05 95

Kanslichef
Anna Rönnlund, adjungerad
anna.ronnlund@senioruniversitetet.se
08-789 43 13

Kontaktperson för valberedningen
Cecilia Bäcklander
cecilia.backlander@gmail.com
076-885 45 15

Arkivansvarig
Staffan Edmar

Ansvarig nyhetsbrev
Ingemar Björklund

SENIORUNIVERSITETETS KANSLI

Telefontider under höstterminen
18 och 21 augusti: kl. 10.00–12.00
22–24 augusti: kl. 9.00–16.00.
Från 25 augusti kl. 10.00–12.00, måndag–fredag.
Kansliet öppnar för besök måndag 25 september.

Frågor till styrelsen och allmänna frågor
skickas via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se.
Inkommande mejl läser vi varje vardag och vidarebefordrar till den som bäst kan svara. Du kan förstås också skriva ett vanligt brev till postadressen nedan.

I kansliarbetet under Anna Rönnlunds ledning deltar kursadministratör Mattias Montell och volontärerna:
Ingrid Berg, Marianne Döös, Lena Engstedt, Maud Goffhé, Åsa Grenander, Gunnel Gustafsson, Yvonne Hamawandi, Agnete Hebert, Kati Engsner Heimdal, Beata Helmerson, Lisa Hildén, Ingrid Hoffmann, Susanne Joelsson, Inger Johansson, Helene Karlsson, Pirjo Kasari, Sylvie Kjellin, Margareta Kvarneby, Stina Lagerqvist, Gunnel Landberg, Margaretha Lindahl, Gerd Lindström, Birgitta Lindohf, Dorian Löf, Lotta Mathiesen, Hans Nilsson, Marianne Modin Persson, Eva Pettersson, Ulla Ravell, Berit Spiik, Katarina Stocksén, Inger Tjäder, Lena Yrgård, Kerstin Åberg och Inger Österman.